

Funded by
the European Union

ФИЛАНТРОПИЈА

1. ШТО Е ФИЛАНТРОПИЈА

Дефинирање на филантропија

Во свет полн со бесконечни приказни за човечки триумфи и борби, постои силна сила што ги надминува границите, културите и потеклата – сила што може да ги допре животите, да ги подигне духовите и да трансформира заедници. Таа сила е филантропија.

Филантропијата е убав збор што претставува едноставна, но моќна идеја – љубов кон човештвото. **Терминот филантропија потекнува од старогрчките зборови „фило“ што значи „љубов“ и „антропос“ што значи „човештво“.** Во својата суштина, филантропијата е длабоко изразување на нашата заедничка човечност. Тоа е чин на давање, управуван од длабоко чувство на сочувство и емпатија кон другите. Тоа е верување дека сите сме меѓусебно поврзани и дека нашите постапки можат да имаат позитивно влијание врз светот околу нас. **Како резултат на тоа, „филантропија“ во основа значи „љубов кон човештвото“.** Сепак, во практични термини, филантропијата обично се однесува на донирање пари, време и ресурси за подобрување на светот.

Активност: Прашајте ги учениците да замислат за момент дека имаат моќ да го променат светот за да го направат подобро место:

- „Што би направиле?“

- „Како би го постигнале тоа?“

Земете неколку минути за да ги запишете вашите мисли и слободно споделете ги со личноста до вас ако сакате. *[Дајте им неколку минути на учениците за да размислат и да разговараат.]*

Сега, да ги собереме тие идеи заедно. Подигнете ја раката и споделете еден начин на кој би придонеле за подобрување на светот. Не се срамете; тука нема погрешни одговори! Запомнете, сите сме заедно во ова.

[Бидете интерактивни со учениците додека ги споделуваат своите идеи и валидирајте го секој одговор.]

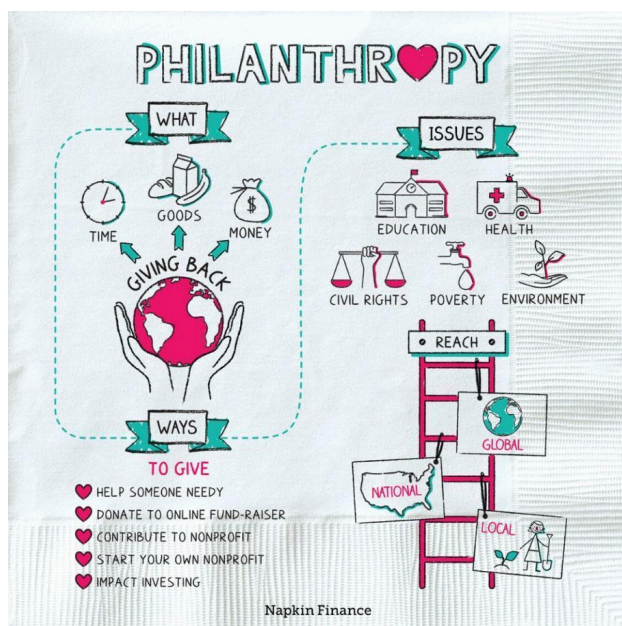
Ќе истражime што значи да се биде филантроп, различните форми со кои може да се изрази и забележителното влијание што може да го има врз поединци и заедници.

Замислете го ова:

Мало дете ги донира своите омилен и играчки на други деца кои немаат никакви. Постара жена доброволно го троши своето време во локалната банка за храна за да обезбеди никој да не си легне гладен. Успешен претприемач основа фонд за стипендии за да испрати ученици од посиромашни семејства на факултет, отворајќи врати за можности кои тие никогаш не мислеле дека се можни. Сите овие се дела на филантропија и тие сјаат како светла на надеж во нашиот свет.

Филантропијата има многу облици и големини, приспособувајќи се на уникатните пасии и способности на оние кои ја практикуваат. Постои традиционална филантропија преку монетарни донации, каде поединци и организации великодушно донираат за цели за кои се приврзани, без разлика дали станува збор за здравство, образование, намалување на сиромаштијата или зачувување на животната средина. Овие акти на финансиска поддршка можат да создадат ефект на бранување кон промени, подобрувајќи ги животите на безброј луѓе. Но, филантропијата оди подалеку од паричната сфера. Таа вклучува и вложување на вашето време и вештини, споделување на знаења и пружање помош кога е најпотребно. Станува збор за покажување добрина и дарежливост кон оние околу вас и негување на култура на грижа во вашата заедница.

Филантропијата исто така може да биде стратегиска сила за системски промени. Фондациите и филантропските организации ги користат своите ресурси и влијание за да се справат со големи проблеми, лобираат за промени во политиките и спроведуваат истражувања за да најдат иновативни решенија.

<http://napkinfinance.com/napkin/philanthropy-define/>

Активност:

Прашајте ги учениците да размислат за прашањето: „Што ги мотивира луѓето да се вклучат во филантропија?“

[Дајте им неколку минути на учениците да размислат и дискутираат.]

Одговорот е исто толку разновиден колку и самото човештво. Некои се инспирирани од лични искуства, додека други чувствуваат морална обврска да возвратат кон општеството. Некои се водени од желбата да остават трајно наследство, додека други наоѓаат исполнување во самиот чин на давање. Додека започнуваме со ова истражување на филантропијата, запомнете дека секој од вас има потенцијал да биде филантроп на свој

начин. Без разлика дали преку мали акти на добрина или големи гестови на дарежливост, вашите постапки можат да создадат подобар свет за сите.

Прашајте ги учениците дали учествувале во филантропска активност? Ако учествувале што ги мотивирало да бидат филантропи? Ако не, зошто не се вклучиле?

[Дајте им неколку минути на учениците да размислат и дискутираат.]

2. РАЗБИРАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕТО НА ФИЛАНТРОПИЈАТА

Филантропијата е чин на правење добро за општеството и природата. Таа има позитивно влијание врз животите на луѓето, ги менува локалните заедници, прави откритија кои го менуваат светот, ја заштитува животната средина и биодиверзитетот и многу повеќе. За да го разбереме влијанието на филантропијата, наведовме неколку приказни за млади филантропи како примери и модели за студентите.

[Учениците треба да ги прочитаат студиите и да ги дискутираат според упатствата подолу.]

1. *Малала Јусафзаи: Охрабрување на девојките низ образование*

Малала Јусафзаи, пакистанска активистка, е позната млада филантропка која има направено значајни придонеси во општеството, особено во областа на образованието. Приказната на Малала не само што инспирира, туку нуди и одлична можност за изучување на влијанието на филантропијата, дури и кога таа е иницирана од млад поединец.

Малала е родена на 12 јули 1997 година во градот Мингора, во регионот Сват, Пакистан. Потекнува од семејство кое го цени образованието. Нејзиниот татко, Зиаудин, управувал со училиште во Сват и беше силен поддржувач на образованието, особено за девојчињата. Патот на Малала како активистка за образованието започна на многу млада возраст. Во 2009 година, кога имала само 11 години, таа почна да пишува блог за BBC Urdu под псевдоним, во кој ги документираше своите искуства од животот под власт на Талибанците во Пакистан и својата страт за борба за вклученост на девојчињата во образованието. Нејзиниот блог брзо привлече внимание, како во Пакистан, така и на меѓународно ниво.

Во октомври 2012 година, Малала беше застрелана во главата од вооружен талибанец додека беше во училишниот автобус. Нападот беше одговор на нејзината јавна поддршка за образованието на девојчињата. Малала чудесно преживеа и доби медицински третман во Обединетото Кралство. Нејзината приказна за издржливост и одлучност предизвика светска поддршка и восхит. По нејзиното закрепнување, Малала и нејзиниот татко го основаа „Фондот Малала“ – непрофитна организација која се залага за образованието на девојчињата на глобално ниво и работи за да се обезбеди секое девојче да има 12 години бесплатно, безбедно и квалитетно образование. Фондот соработува со различни организации и влади за да го промовира образованието на девојчињата.

Активизмот и храброста на Малала ѝ донесоа бројни награди и признанија, вклучувајќи:

- Нобелова награда за мир во 2014 година, станувајќи најмладата добитничка на Нобелова награда досега;
- Почесно канадско државјанство;
- Вклучување на листата на Time за 100 највлијателни луѓе во светот;
- Неколку почесни докторати од универзитети ширум светот.

Малала продолжува да биде истакнат глас за образованието на девојчињата. Таа говорела на бројни меѓународни настани и се сретнала со светски лидери за да разговара за важноста на образованието, особено за девојчињата. Нејзината работа се фокусира на надминување на бариерите кои го спречуваат образованието на девојчињата, како што се сиромаштијата, културните норми и насилството. Приказната на Малала е моќен пример за тоа како еден човек, без оглед на возраста, може да создаде значајни промени преку филантропија и активизам.

Точки за дискусија:

1. Разбирање на филантропијата: Започнете дискусија со учениците за концептот на филантропија, нагласувајќи дека таа не е ограничена според возраст или ресурси. Објаснете дека секој може да учествува во филантропски активности.
2. Мотивацијата на Малала: Истражете ја мотивацијата на Малала за нејзината филантропска работа. Зошто одлучи да се залага за образованието на девојчињата и со какви предизвици се соочи во својата мисија?
3. Влијанието на филантропијата на Малала: Дискутирајте го значајното влијание на работата на Малала. Како нејзиното залагање и работата на „Фондот Малала“ влијаеја на пристапот на девојчињата до образование ширум светот?
4. Младината како носители на промени: Поттикнете ги учениците да размислат за моќта на младите во создавање промени. Дискутирајте други примери на млади кои придонеле за позитивни социјални промени.
5. Глобална филантропија: Истражете како филантропијата може да ги надмине границите и да има влијание врз заедниците на глобално ниво. Дискутирајте ја важноста на справувањето со нееднаквоста во образованието на глобално ниво.

Практична работа:

Поделете ги учениците во групи и дозволете на секоја група да истражува и презентира за една земја или регион каде што образованието на девојчињата и жените е предизвик. Дискутирајте за можните начини како да се справат со овие проблеми преку филантропија.

ResourceY:

<http://malala.org/malalas-story>

<http://www.nobelprize.org/prizes/peace/2014/yousafzai/facts/>

<http://www.britannica.com/Тема/Taliban>

2. Филантропијата на Грета Тунберг – Фондацијата „Грета Тунберг“

Фондацијата на Грета Тунберг и нејзиното донирање на парични награди се примери на филантропија. Иако таа е најпозната по нејзиниот активизам за климатски промени и застапување, нејзиното основање на Фондацијата „Грета Тунберг“ и нејзината посветеност на донирање на наградни пари ја прават филантроп и самата по себе.

Грета Тунберг е родена на 3 јануари 2003 година во Стокхолм, Шведска. Таа го опишува своето воспитување како релативно обично, но од рана возраст развила длабока загриженост за климатските промени. Нејзиниот активизам за климатските промени започна во август 2018 година, кога на 15-годишна возраст почна да го пропушта училишниот ден за да седи пред шведскиот парламент со знак на кој пишуваше „Skolstrejk för klimatet“ (Училишен штрајк за климата). Таа започна да штрајкува секој петок, барајќи од шведската влада да преземе поагресивни мерки за борба против климатските промени согласно Парискиот договор. Солитарниот протест на Грета брзо привлече внимание и инспирираше глобално младинско движење наречено „Петоци за иднината“. Млади луѓе од целиот свет се придружија на Грета во штрајкот за да повикаат на итни климатски акции.

Грета е позната по своите моќни и директни говори. Таа има говорено на многу меѓународни форуми и пред бројни лидери, вклучувајќи го и Самитот за климатски акции на ОН и Светскиот економски форум. Нејзините говори често се карактеризираат со итни повици до владите и лидерите да ги сфатат климатските промени сериозно и да влијаат на ефектот на стаклена градина.. Активизмот на Грета и има донесено многу почесни награди за нејзиното застапување за климатски промени и заштита на животната средина.

Посветеноста на Грета Тунберг на климатскиот активизам ја доведе до основање на Фондацијата „Грета Тунберг“. Преку нејзината фондација, Грета покажува дека филантропијата може да делува во различни форми, вклучувајќи донирање на парични награди за поддршка на нејзината цел. Фондацијата „Грета Тунберг“ беше основана во 2019 година и служи како средство преку кое Грета ги насочува средствата за понатамошно остварување на мисијата за климатска акција. Значаен аспект на нејзината филантропска работа е нејзината посветеност да донира пари од сите награди и признанија што ги добива на фондацијата. Грета има добиено неколку престижни награди и почести, и постојано ги донира паричните награди за поддршка на еколошки иницијативи и организации кои се посветени на борбата против климатските промени.

Посветеноста и влијанието на Грета Тунберг врз глобалното климатско движење ја направија симбол на младинскиот климатски активизам. Таа инспирира милиони луѓе да

преземат акции, да ја подигнат свеста и да побараат поцврсти мерки за борба против климатските промени. Нејзината работа покажува дека еден страстен и посветен поединец, дури и млад човек, може да има значајно влијание врз глобалните прашања.

Точки за дискусија:

1. Мотивација за филантропија: Истражете ги мотивите на Грета за основање на Фондацијата „Грета Тунберг“ и нејзината посветеност на донирање парични награди. Дискутирајте како нејзината лична посветеност на климатскиот активизам е двигател на нејзината филантропска работа.
2. Влијанието на филантропијата на Грета: Дискутирајте го влијанието на донациите на Грета врз еколошките организации и иницијативите што ги поддржува. Како нејзината фондација придонесува кон нејзината поширока мисија за застапување на климатски акции?
3. Младите како филантропи: Поттикнете ги учениците да размислат за улогата на младите поединци во филантропијата и како тие можат да ги искористат своето влијание и ресурси за да имаат позитивно влијание врз светот.
4. Филантропија и застапување: Размислете како филантропијата на Грета е тесно поврзана со нејзиното застапување. Нејзината фондација ѝ овозможува да ги поддржи причините за кои страстно говори.

Практична работа:

1. Зададете на учениците да ја истражат Фондацијата „Грета Тунберг“, причините што ги поддржува и влијанието на донациите на Грета. Нека ги презентираат своите наоди пред класот.
2. Организирајте акција за собирање донации во класот, каде што учениците ќе соберат средства за еколошка организација, нагласувајќи ја врската меѓу нивните напори и филантропијата на Грета Тунберг.

ResourceY:

<http://www.britannica.com/biography/Greta-Thunberg>

<http://fridaysforfuture.org/>

<http://thegretathunbergfoundation.org/>

<http://www.humanrightscareers.com/issues/philanthropy-101-examples-types-and-benefits/>

3. Адам Браун и „Pencils of Promise“ (Моливи на ветувањето)

Адам Браун е социјален претприемач и автор кој ја започна својата кариера во корпоративниот свет, но подоцна премина во непрофитниот сектор за да направи значајно влијание врз глобалното образование. Тој започнал да работи летни работи во хеџ инвестициски фондови на само шеснаесет години. Дипломирал на универзитетот Браун и работел за „Бејн & Компани“. Додека патувал во странство, сретнал младо момче кое просело на улиците во Индија. Кога Адам го прашал што најмногу сака на светот, детето одговорило: „Молив“. Ова искуство стана инспирација за организацијата „Pencils of promise“, која Браун ја започнал со само 25 долари на неговиот 25-ти роденден. Тој е извршен директор на „Pencils of Promise“ организација која има изградено повеќе од 200 училишта низ светот. Во 2008 година, Адам Браун го основал „Pencils of Promise“ (PoP) со цел да направи квалитетното образование достапно за децата во сиромашните области. Името на организацијата ја рефлектира нејзината првична мисија: да им обезбеди на учениците алатки за учење, почнувајќи од моливи..

„Pencils of Promise“ е посветена на изградба на училишта, обезбедување поддршка за наставниците и овозможување пристап до образование за деца во земјите во развој. Организацијата се фокусира на создавање одржливи програми за образование и инфраструктура во заедниците. Тие веруваат дека секое дете заслужува пристап до квалитетно образование, без разлика на нивните економски околности. PoP успешно изгради стотици училишта во земји како Лаос, Гватемала, Гана и Никарагва. Секое училиште е дизајнирано да ги задоволи специфичните потреби на локалната заедница и е изградено користејќи локална работна сила и материјали, промовирајќи одржливост. Организацијата исто така обезбедува обуки и поддршка за наставниците во заедниците каде што работи, помагајќи во подобрување на квалитетот на образованието. Адам Браун и „Pencils of Promise“ успешно собираат средства и го подигаат нивото на свесност за глобалните проблеми со образованието. Тие добија поддршка од познати личности, инфлуенсери и секојдневни луѓе кои ја делат нивната страст за образованието. Посветеноста на Адам Браун да го подобри глобалното образование преку „Pencils of Promise“ е моќен пример за тоа како визијата и решителноста на еден поединец може да доведат до позитивни промени со далекусежно влијание.

Точки за дискусија:

1. Мотивација и визија: Истражете ги мотивите зад одлуката на Адам Браун да ја напушти корпоративната кариера и да го основа PoP. Разберете ја неговата визија за организацијата и како таа еволуирала со текот на времето.
2. Глобално влијание: Дискутирајте за географскиот дострел на иницијативите на PoP и значењето на изградбата на училишта во земји како Лаос, Гватемала, Гана и Никарагва. Истакнете го влијанието врз локалните заедници и пристапот на децата до квалитетно образование.
3. Пристап насочен кон заедницата: Анализирајте го моделот на ангажман на PoP со локалните заедници во изградбата и одржувањето на училиштата. Дискутирајте ги предностите од таквиот пристап, вклучувајќи го чувството на сопственост и одржливост.

Практична работа:

1. Нека учениците ја анализираат работата на PoP во една специфична заедница, нагласувајќи ги промените во пристапот до образованието и квалитетот на живот.

2. Организирајте проект за училница фокусиран на ангажман на заедницата, дозволувајќи им на учениците да истражат начини за активно вклучување на локалните заедници во образовна иницијатива.

ResourceY:

<http://pencilsofpromise.org/>

<http://adambraun.com/>

<http://observer.com/2014/04/20-most-influential-young-philanthropists/#slide0>

<http://www.forbes.com/sites/danschawbel/2014/03/18/adam-braun-how-he-started-pencils-of-promise/?sh=8306c0736c73>

4. Борче Стаменов - Донирај компјутер

„Донирај компјутер“ е граѓанска организација која работи на дигитално вклучување и обезбедување на еднакво квалитетно образование за секое дете во Северна Македонија. „Донирај компјутер“ собира, поправа и донира користени компјутери на деца од социјално загрозени семејства кои не можат да си ги дозволат. Борче Стаменов од Кавадарци, мал град во Северна Македонија, има донирано компјутери на вкупно 2620 семејства низ целата држава, што му донесе награда „Европеец на годината“ – специјална награда за солидарност.

„Донирај компјутер“ вклучува и тројца млади волонтери кои помагаат во поправање на компјутерите. Друга група волонтери од гимназијата „Добри Даскалов“ во Кавадарци е исто така значаен дел од успешната приказна зад „Донирај компјутер“. Стаменов ја започнал својата филантропска патека во 2016 година, кога жена влегла во неговото работно место „Бидат Информеишн“ и рекла дека ѝ треба компјутер, но не може да си го дозволи. Стаменов ги искористил резервните делови за да состави компјутер, кој се користел во домаќинство со четири деца кои никогаш претходно немале видено компјутер. Гледајќи ја радоста на децата, Стаменов одлучил да продолжи со својата работа и да донесе среќа на што е можно повеќе деца.

До ноември 2020 година, Стаменов донирал околу 500 компјутери. Неговата хуманитарна мисија се забрзала кога Северна Македонија се најде во застој поради пандемијата на КОВИД-19. Кога Министерството за образование одлучило да ја префрли наставата онлајн, стотици деца и млади од сиромашни семејства и оддалечени региони се соочиле со сериозен предизвик. Стаменов имал голема помош од луѓе кои му пренесувале пораки од оние на кои им биле потребни компјутери.

Борче Стаменов беше препознаен за подобрување на животите на семејствата кои имаа потреба од дигитална поврзаност, што беше неопходно во периодот на изолација и онлајн учење за време на КОВИД-19. Во 2017 година, беше прогласен за „Филантроп на годината“ од здружението Хорус.

Македонски студент во Швајцарија ја користи оваа тема како основа на истражувачки труд на неговиот универзитет.

За своите напори, Стаменов доби барања за интервју од медиуми од цела Европа, а еден италијански филмски режисер му пријде за документарен филм за неговата кампања

#ДонирајКомпјутер. Компјутерите на Стаменов стигнаа буквално до сите региони во Македонија. Тој има добиено писма за благодарност во сите форми, од пишани пораки до видеа и книги.

Точки за дискусија::

1. Раѓањето на филантропска идеја: Испитајте како патеката на Борче Стаменов започнала со еден чин на добрина и како сведочењето на радоста што ја донесе на едно семејство ја запали неговата страст за филантропија.
2. Дигиталното вклучување како мисија: Дискутирајте како „Донирај компјутер“ собира, поправа и донира користени компјутери на деца од загрозени семејства. Нагласете ја важноста на дигиталното вклучување во обезбедувањето на еднакви можности за образование.
3. Прилагодување на пандемијата: Истражете како работата на Стаменов добила забрзување за време на пандемијата, кога наставата се префрлила онлајн. Испитајте како неговата хуманитарна мисија ги олеснила предизвиците со кои се соочувале децата од сиромашни семејства.
4. Колаборативна филантропија: Истакнете ја поддршката добиена од волонтерите, вклучувајќи ги младите кои помагаат во поправање на компјутерите. Дискутирајте како соработката била од клучно значење за успехот на „Донирај компјутер“.

Практична работа::

Организирајте проект во училницата каде што учениците ќе истражат локални филантропски можности или ќе започнат мала иницијатива за поддршка на некоја кауза во нивната заедница.

ResourceY:

<http://donirajkompjuter.mk/>

<http://catalystbalkans.org/DownloadFile.axd?strategy=contentitemdocument&fileName=e9778887-6877-4e8a-ad27-1185b27d5649.pdf>

<http://hajde.media/news/33>

<http://givingbalkans.org/content/borche-stamenov-%E2%80%93-my-biggest-success-i-made-something-out-nothing>

<http://www.balkanicaucaso.org/eng/Areas/North-Macedonia/North-Macedonia-Borce-Stamenov-the-solid-programmer-212515>

3. Зошто да се изучува ФИЛАНТРОПИЈАТА?

Во сложувалката на образованието, постои нишка која често се занемарува, но е неоспорно клучна за севкуниот развој на поединците и општеството како целина: образованието за филантропија.

Наставата за филантропија не е само опција, туку морален и едукативен императив. Таа ги обликува поединците во емпатични, одговорни и ангажирани граѓани кои се опремени да се справат со сложените предизвици на нашиот свет. Со негување култура на дарежливост и општествена одговорност, филантропското образование ги подготвува студентите да бидат архитекти на посветла, поправедна иднина за сите. Тоа е инвестиција во карактерот, вредностите и потенцијалот на нашата младина, и на крајот, во благосостојбата на општеството како целина.

Да, едукацијата за филантропија не е само учење на чинот на давање; се работи за пренесување суштински човечки и демократски вредности. Филантропијата поттикнува емпатија, солидарност, етика, сочувство и други основни вредности и негува чувство на граѓанска одговорност кај младите.

Visuals created by the author

Емпатија и сочувство

Образованието за филантропија обезбедува платформа за младите умови да развијат **емпатија и сочувство**. Ги учи да ги препознаваат потребите и борбите на другите, овозможувајќи им да влезат во различни „чевли“ и да разберат различни перспективи. Со сочувствување со предизвиците со кои се соочуваат другите луѓе, учениците се подобро подготвени да преземат активности за ублажување на страдањето и да имаат позитивно влијание.

За подобро разбирање на учениците, ви ја препорачуваме вежба бр.1 „**Привилегирано одење**“ од плановите за лекции подолу, која ги истражува емпатијата и сочувството како вредности зад филантропијата. Работилницата за привилегирано одење им дава на

учениците можност да ги разберат сложеностите на привилегиите и да ги истражат начините на кои уживаме во привилегиите врз основа на припадноста кон општествените групи.

Активно учество во општеството

Камен-темелник на образованието за филантропија е идејата дека сите ние ја споделуваме одговорноста за благосостојбата на нашите заедници и на светот во целина. Наставата по филантропија ги поттикнува учениците да ги препознаат своите улоги **како активни учесници во општеството**. Тоа им дава моќ да се вклучат во социјалните прашања, да ги разберат нивните импликации и да преземат значајни активности. Ова чувство на граѓанска одговорност ги опремува идните генерации со алатките потребни за справување со итни глобални предизвици, од сиромаштија и нееднаквост до одржливост на животната средина. За подобро разбирање на учениците како да бидат активни учесници во општеството, ја препорачуваме **вежбата бр.2 „Акција на заедницата“** во описот подолу.

Вежба бр.2 - Акција на заедницата

Цел: Да се поттикнат средношколците да размислуваат и да дискутираат за начините на кои можат да станат активни учесници во нивната заедница.

Материјали:

- Табла или голема хартија и маркери.
- Лепливи забелешки и пенкала

Инструкции:

Започнете со дискусија за важноста да се биде активен учесник во општеството и да се направи позитивно влијание врз заедницата.

Сесија за бура на идеи:

Напишете го следново прашање на таблата или хартијата: „Како можеме ние, како средношколци, активно да придонесуваме за нашата заедница?“

Охрабрете ги учениците да размислуваат за идеи, решенија или акции што можат да ги преземат за да направат разлика. Идеите можат да бидат разновидни. Учениците можат да ги претсатават своите предлози, а вие да ги забележите на таблата.

Дискусија и одредување приоритети:

Отворете дискусија за идеите генерирани за време на сесијата за бура на идеи. Побарајте од учениците да размислат кои идеи се најизводливи и најзначајни за нив како средношколци. Разговарајте за потенцијалните предизвици и придобивки од секоја идеја.

Акционен план:

Кажете им на учениците да изберат една идеја од списокот за која најмногу се заинтересирани или сметаат дека е најостварлива. Охрабрете ги накратко да наведат едноставен акционен план за тоа како би можеле да почнат да ја спроведуваат оваа идеја во нивната заедница.

Споделување:

Изберете неколку ученици да ги споделат своите избрани идеи и акциони планови со класот.

Критичко размислување

Едукацијата за филантропија го поттикнува **критичкото размислување** со тоа што ги насочува студентите да поставуваат фундаментални прашања: *Кои се основните причини за проблемите со кои се соочуваме? Како можеме да создадеме ефективни решенија?* Преку овој процес, учениците учат да го оценат влијанието на нивните постапки, да ги образложат сложените прашања и да развијат иновативни стратегии за позитивни промени. Овие вештини не само што се вредни во филантропските напори, туку се основни животни вештини применливи во различни контексти.

За подобро разбирање на учениците, ја препорачуваме **вежбата бр.3 „Корен на проблемот“** во наставниот материјал подолу, која ги истражува проблемите на заедницата и поттикнува критичко размислување.

Вежба бр.3 „Корен на проблемот“

Коренот на проблемот е сеопфатна активност на размислување што ги проширува мислите на учесниците за елементите на проблемот и за тоа каде да ги бараат вистинските прашања. Тоа е исто така одлична можност да се користи наратив на почитување и активно слушање додека работат заедно во мали групи, почитувајќи ги сите мислења и проширувајќи ги идеите еден на друг.

Материјали:

- Хартија за графикони и маркери за секоја група
- Пристап до Интернет за да се бараат ресурси

Активност:

Премести ги учениците во мали групи.

1. Прво, групата одлучува за каков проблем сака да разговара. Проблемот треба да биде нешто што претставува проблем во заедницата. На пример: загаден маалски парк, деца кои доаѓаат на училиште без појадок или третоодделенци кои не знаат да читаат.
2. Учениците на својот хамер цртаат дрво со голи корени и гранки.
3. До корените пишуваат неколку основни причини за проблемот (нема корпи за отпадоци во паркот, луѓето не ја почитуваат природата, луѓето остануваат внатре).
4. На гранките пишуваат неколку ефекти од проблемот (децата не можат да се фокусираат на работата, често се болни).
5. Внатре во контурите на пчелата и пеперутката, тие пишуваат експертски ресурси (организации, веб-страници, луѓе кои знаат за проблемот и решенијата).
6. Групите го споделуваат своето стебло за бура на идеи со целото одделение/клас, тие бараат дополнителни идеи, се отвора дискусија.

Рефлексивна и следните чекори:

Фокусирајте се на следните чекори што може да се превземат. На пример:

- средби со непрофитни организации
- истражете го проблемот и дознајте повеќе
- кажете им на другите за проблемот или за работите што можат да ги направат (бидете застапник)
- волонтирај
- промена на навики
- собирајте ресурси за да им помогнете на другите

Извор: <http://www.learningtogive.org/resources/get-root>

Култура на подарување

Образованието за филантропија воспоставува **култура на дарување** уште од рана возраст. Со воведување на концептот на филантропија во училиштата, учениците се навикнуваат на идејата дека давањето е природен и суштински дел од животот. Оваа култура на давање се протега надвор од паричните донации; тоа опфаќа дела на љубезност, волонтирање и нудење поддршка на оние на кои им е потребна. Како што учениците растат во возрасни, тие ја носат оваа култура на давање во нивните заедници и работни места, создавајќи брановиден ефект на великодушност.

За подобро разбирање на учениците, ја препорачуваме **вежбата бр.4 „Мини предизвик за филантропија“** во материјалот подолу, каде што тие можат да ја истражат културата на давање.

Вежба бр.4 „Мини предизвик за филантропија“

Цел: Да ги запознае средношколците со концептот на филантропија и да ги поттикне да се вклучат во филантропска активност.

Материјали:

Пенкало и хартија, флипчарт

Пристап до интернет (за истражување, доколку е потребно)

Насоки:

Започнете ја вежбата со објаснување на концептот на филантропија и важноста на работење за добродет на заедницата. Споделете примери на филантропски активности или организации, како што се донирање во добротворни организации, волонтирање или помагање на оние на кои им е потребна помош.

Помогнете им на учениците да разберат идеи и да изберат едноставен филантропски проект од мал обем што ќе можат да го завршат во кратка временска рамка. Ова може да вклучува активности како:

- Собирање и донирање облека, храна или училишен прибор во локална заедница
- Организирање на мал настан за собирање средства, пример преку продажба на храна, за поддршка на избраната добротворна организација.
- Волонтирање во организација на локалната заедница или установа за нега на стари лица.

- Креирање и дистрибуција на пакети за неа на оние на кои им е потребна.

Планирање и спроведување:

Учениците нека работат во мали групи за да го планираат и изведат нивниот избран мини-филантропски проект. Тие можат да создадат едноставен проектен план кој опишува што треба да се направи, кој ќе биде вклучен и временска рамка за завршување.

Презентирање и размислување:

По завршувањето на нивните мини-филантропски проекти, учениците нека ги презентираат своите искуства и исходи пред класот. Секоја група може да сподели што направила, зошто го избрала тој специфичен проект и како се чувствувале за време на истражувањето. Охрабрете ги учениците да размислуваат за влијанието на нивните постапки, без разлика колку се мали, и дискутирајте како тие придонеле за културата на давање.

Групна дискусија:

- Иницирајте групна дискусија за значењето на филантропијата и позитивните ефекти што таа ги има врз поединците и заедниците.
- Истражете како овие мали филантропски активности можат да бидат отскочна штица за поголеми филантропски проекти во иднина.

Финансиско образование

Учењето за филантропијата вклучува и **финансиска едукација**. Учениците добиваат вредни увиди во буџетирањето, финансиското планирање и важноста на одговорното управување со парите. Овие вештини не само што се корисни за нивниот личен живот, туку и ги подготвуваат да донесат формирани одлуки за добротворно давање. Наставата за филантропија ги создава лидерите на иднината. Тоа им дава можност на учениците да го препознаат нивниот потенцијал да постигнат позитивна промена, без разлика дали во мал обем во нивните заедници или во поголем обем како глобални граѓани. Овие **идни лидери** ќе го поттикнат напредокот, ќе иновираат решенија и ќе се справат со итни општествени предизвици.

Препорачуваме **вежба бр.5 „Буџетирање на филантропски проект“** од делот подолу, каде што учениците можат да вежбаат финансиско планирање.

Exercise N.5 - Budgeting for a Philanthropic Project

Objective: Да ги научи средношколците за основите на буџетирање и финансиско планирање во контекст на филантропска активност.

Материјали:

- Маркери, пенкала, флипчарт
- Пристап до интернет (за истражување, доколку е потребно)

Насоки:

Започнете со објаснување на концептот на филантропија и нејзината важност за враќање на заедницата. Нагласете дека ефективната филантропија вклучува правилно финансиско планирање и буџетирање за да се осигури дека ресурсите се користат ефикасно.

Кажете им на учениците да изберат мал филантропски проект што би сакале да го реализираат. Примери може да вклучуваат организирање добротворен настан, поддршка на локална идеја или донирање на одбрана добротворна организација.

Планирање на буџет:

Нека учениците создадат буџет за избраниот филантропски проект. Овој буџет треба да вклучува:

- Проценет приход (средства достапни за проектот)
- Преглед на трошоци (материјали, транспорт, маркетинг итн.)
- Вкупни проектирани трошоци
- Потенцијални извори на финансирање (лични придонеси, донации, собирање средства)

Групна дискусија:

Охрабрете ги учениците да ги дискутираат своите буџети со партнер или во мали групи. Тие можат да ги споделат своите идеи за проектот и буџетите и да добијат повратни информации од своите врстници.

Презентација: :

Изберете неколку ученици или групи да ги презентираат своите филантропски идеи и буџети пред класот. Дискутирајте како тие дошле до проценките за буџетот и потенцијалните извори на финансирање.

Размислување:

Прашајте ги учениците да размислат за тоа што научиле за буџетирање и финансиско планирање во контекст на филантропијата. Дискутирајте за важноста на ефективното управување со ресурсите за да се максимизира влијанието на нивните филантропски напори.

Групна дискусија:

- Водете дискусија за врската меѓу буџетирањето и филантропијата.
- Истражете како вештините за буџетирање можат да се применат и на други аспекти од личните финансии, вклучувајќи заштеди, трошоци и инвестиции.

Информирани и одговорни граѓани

Во ера на зголемени општествени предизвици, образованието за филантропија пополнува критична празнина во традиционалното образование. Ги опремува учениците со вештините и знаењето што им се потребни за да ги решаваат комплексните прашања на реалниот свет. Учениците учат за непрофитниот сектор, доделувањето грантови, филантропските организации и механизмите на општествените промени, подготвувајќи ги за улоги како **информирани и одговорни граѓани.**

За подобро разбирање на учениците, **препорачуваме вежба бр.6 „Филантропија и информирано граѓанство“** во делот подолу

Вежба бр.6 - Филантропија и информирано граѓанство

Цел: Да им помогне на средношколците да го разберат значењето на информираното и одговорно граѓанство во филантропијата.

Материјали:

- Пристап до интернет или печатени новински статии

Насоки:

Започнете со објаснување на важноста на информираното и одговорно граѓанство во контекст на филантропијата. Нагласете дека да се биде добро информиран за проблемите на заедницата е клучен аспект на ефективната филантропија.

Изберете релевантно локално филантропско прашање на кое ќе се фокусира класот. Ова може да биде тековен проблем во заедницата, како што се бездомништвото, зачувувањето на животната средина, образованието или гладта.

Истражување и извештај:

Кажете им на учениците да спроведат истражување преку интернет или да прочитаат релевантни новински статии за одбраното локално филантропско прашање. Нека пронајдат и известат за следните информации:

- Опсегот и значењето на проблемот
- Организации или поединци кои работат на решавање на проблемот
- Последни случувања и предизвици поврзани со проблемот

Групна дискусија и презентација: :

- Нека учениците ги дискутираат своите наоди во мали групи или со партнер.
- Охрабрете ги да споделат што научиле и да размислат за потенцијалното влијание на филантропските напори во решавањето на проблемот.
- Изберете неколку ученици да ги презентираат своите истражувачки наоди пред класот.
- Дискутирајте како информираното граѓанство може да води кон ефективна филантропија и позитивни промени во заедницата.

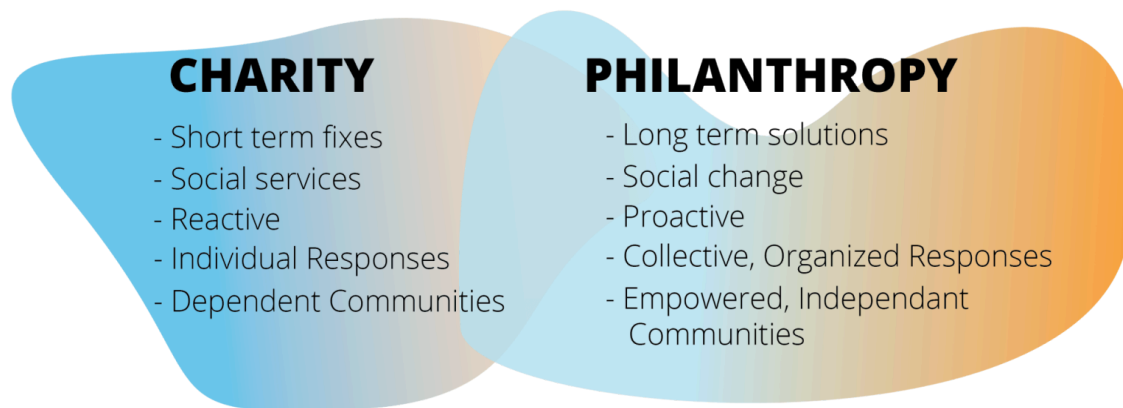
Размислување:

Прашајте ги учениците да размислат за тоа како нивното истражување влијаеше на нивното разбирање на филантропското прашање и улогата на информираните и одговорни граѓани во неговото решавање. Водете дискусија во класот за важноста на останувањето информирани за локалните прашања и одговорноста на граѓаните да придонесат за позитивни промени преку филантропија.

4. ФИЛАНТРОПИЈА vs. ДОБРОТВОРНА РАБОТА, КОРПОРАТИВНА ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ И СОЦИЈАЛНО ПРЕТПРИЕМНИШТВО

Филантропија vs. добротворни цели

Зборовите Филантропија и Добротворност често се користат наизменично, но всушност, постои разлика помеѓу овие два концепта. Филантропијата е повеќе од само добротворен чин; тоа е длабока сила за промена, катализатор за општествениот напредок и мост за поголемо разбирање меѓу луѓето од различно потекло и околности.

<http://www.keela.co/blog/nonprofit-resources/charity-vs-philanthropy>

Разликата што вообичаено се наведува е дека добротворната организација има за **цел да ја ублажи болката од одреден социјален проблем**, додека филантропијата се обидува **да ја реши основната причина за проблемот**, како на пример разликата во изреката за „подарување риба на гладно лице, наспроти учењето како да лови риби.“ **На пример**, да ја воочиме разликата помеѓу испраќање лекови против болки на пациентите со маларија, што е добротворен чин, наспроти едукација на јавноста во погодените области или поддршка на медицински истражувачки тимови во изнаоѓање лек за маларија, што е филантропија.

Добротворност: Обезбедување добра за оние на кои им е потребна:

- Давање оброк на бездомник
- Да ја подарите вашата стара облека во продавницата за препродажба
- Давање на Црвениот крст по катастрофа.

Филантропија: добронамерен алтруизам со намера да се зголеми благосостојбата на човештвото.

- Поддршка на институциите за решавање на основните проблеми на општеството како што се бездомништвото, сиромаштијата, социјалната правда, јавното здравство и образованието.

Charity (giving)		Philanthropy (investing)
Problem		Solution
About money		About mission
Short-term crisis		Long-term vision
Organizational needs		Community identified opportunities
Impulsive giving		Thoughtful investment
Short-lived satisfaction		Satisfying outcome

<http://carter.global/lessons-from-global-philanthropy-charity-vs-philanthropy/>

За да им помогнеме на учениците да го разберат концептот на филантропија и како таа може да има значајно влијание врз заедницата, еве пример за студија на случај за разбирање на разликата помеѓу филантропијата и добротворност. Студијата на случај им помага на средношколците да го сфатат концептот на филантропија преку обезбедување на конкретен пример за тоа како дарежливоста на еден поединец може да има значително влијание врз заедницата. Исто така, поттикнува критичко размислување за одговорностите на поединците и заедниците во помагањето на оние на кои им е потребна.

Пример: Студијата на случај

“Локалниот филантроп, г-ѓа Смит, која верува во моќта на образованието, слуша за ситуацијата на училиштето. Таа има длабока желба за помагање на сиромашни заедници и одлучува да преземе акција. Г-ѓа Смит нуди да ја финансира изградбата на нова библиотека за училиштето. Нејзината донација ќе ги покрие трошоците за изградба на библиотеката и опремување со книги, компјутери и простор за учење.”

Точки за дискусија::

1. **Разбирање на филантропијата:** Зошто оваа студија на случај е пример за филантропија? Зошто оваа студија претставува филантропско дело?
2. **Мотивација:** Разговарајте за мотивацијата на г-ѓа Смит за помагање на училиштето. Зошто луѓето можат да изберат да донираат време, пари или ресурси за поддршка на некоја цел?
3. **Влијание на филантропијата:** Нека учениците разлисат за влијанието на филантропијата на Госпоѓа Смит. Како библиотеката ќе го подобри училиштето и животот на учениците?
4. **Одговорност и заедница:** Дискутирајте за одговорноста на поединците кои имаат средства да им помогнат на оние кои имаат потреба во нивната заедница. Како можат таквите дела на љубезност да придонесат за подобрување на општеството како целина?
5. **Предизвици и одржливост:** Размислете за предизвиците за одржување на библиотеката на долг рок. Кои чекори може да ги преземе училиштето за да обезбеди одржливост на овој ресурс?

Корпоративна општествена одговорност (CSR) и социјално претприемништво

Многу е важно да се знае што претставува **корпоративна општествена одговорност (CSR), социјално и зелено претприемништво**. Иако овие концепти се дел од филантропијата во поширока смисла, разбирањето на нивните разлики е клучно за носење информирани одлуки, максимизирање на влијанието, усогласување на акциите со вредностите и поттикнување на транспарентноста во напорите за решавање на општествените и еколошките предизвици.

Што е корпоративна општествена одговорност (CSR)?

Корпоративната општествена одговорност (CSR) е концепт и бизнис стратегија која ги охрабрува компаниите и организациите да интегрираат етички, социјални и еколошки размислувања во своите основни операции и процеси на одлучување. CSR оди подалеку од примарната цел на компанијата за максимизирање на профитот и ја нагласува нејзината поширока одговорност кон општеството и животната средина. Овој пристап признава дека бизнисите имаат влијание врз различни засегнати страни, вклучувајќи ги вработените, клиентите, заедниците и планетата, и ги охрабрува компаниите да дејствуваат на општествено и еколошки одговорен начин. CSR е начин за компаниите да ја демонстрираат својата посветеност на одговорните деловни практики, да ја подобрат својата репутација, да привлечат социјално свесни клиенти и вработени, и да придонесат за благосостојбата на општеството и планетата. Ова е концепт во развој, со различни степени на примена и посветеност низ различни индустрии и организации.

Прашајте ги учениците: „Дали некогаш сте слушнале за CSR? Дали познавате некои социјалноодговорни компании?“

<http://www.thegivingmachine.co.uk/blog/posts/corporate-social-responsibility-a-simple-guide/>

Примери на CSR:

ИКЕА: Шведскиот трговец на мебел е познат по своите напори за одржливост, од користење обновливи и рециклирани материјали во своите производи до инвестирање во обновливи извори на енергија. Исто така, тие иницирале програми за подобрување на работните услови во нивниот синџир на снабдување и поддршка на локалните заедници.

Контура.мк: Студио за дизајн, графички проекти и печатење. Контура помага во обезбедување бесплатни услуги за брендирање на граѓански организации, компании и поединци кои промовираат социјално и еколошки пријателски практики.

Google: Google активно се занимава со еколошка одржливост преку својата посветеност на користење на обновлива енергија за напојување на своите дата центри. Компанијата, исто така, поддржува разни филантропски иницијативи, вклучувајќи образовни и хуманитарни проекти преку Google.org.

Пакомак: Непрофитна компанија од Северна Македонија чија активност е управување со отпад од амбалажа во согласност со новиот закон за управување со амбалажа и отпад од амбалажа. Основачите на компанијата се 11 водечки производствени компании во Северна Македонија кои заедно работат на минимизирање на негативното влијание на отпадот од амбалажа врз животната средина, за промовирање одговорно однесување на компаниите кон отпадот од амбалажа, овозможувајќи подобар квалитет на живот за сите.

Што е социјално претприемништво?

Социјалното претприемништво е иновативен пристап кон справување со социјалните и еколошките предизвици преку примена на претприемачки принципи (заработување на пари) за создавање и одржување решенија кои носат корист за општеството. Социјалните претприемачи се поединци или организации кои работат со примарната цел да постигнат позитивно социјално или еколошко влијание, често во комбинација со финансиска одржливост. Тие ги комбинираат креативноста, снаодливоста и ризикот од традиционалното претприемништво со силна посветеност на справување со специфични општествени проблеми. Социјалните претприемачи се водени од јасна и специфична социјална или еколошка мисија. Тие идентификуваат горливи прашања како што се намалување на сиромаштијата, пристап до чиста вода, здравствена заштита, образование или зачувување на животната средина и имаат за цел да се справат со овие предизвици. Социјалните претприемачи бараат иновативни и одржливи решенија за комплексните проблеми.

Што е зелено претприемништво?

Зеленото претприемништво, познато и како еко-претприемништво или одржливо претприемништво, е бизнис пристап кој нагласува создавање и управување со компании со примарен фокус на еколошката одржливост. Зеленото претприемништво е вид на социјално претприемништво каде што претприемачите се поединци или организации кои започнуваат и управуваат со бизниси, притоа давајќи приоритет на еколошки пријателските практики, производи и услуги. Главната цел на зеленото претприемништво е да се балансира генерирањето на профит со минимизирање на негативното влијание врз

животната средина и, идеално, да придонесе за зачувување и обновување на животната средина. Со други зборови, зелените претпријатија се социјални претпријатија со мисија да помогнат на животната средина.

[Прашајте ги учениците дали се запознаени со концептот на социјални претпријатија и дали имаат знаење за социјални и зелени бизниси?]

Примери за социјални и зелени претпријатија:

1. Грамин банка – Банка за сиромашните

Грамин банка, основана од Мухамед Јунус, „таткото“ на социјалното претприемништво, е социјално претпријатие кое обезбедува микро-кредити на сиромашни поединци, особено жени, за да им помогне да започнат мали бизниси и да ги подобрат своите економски перспективи.

Банката има 7,5 милиони клиенти, од кои 97% се жени, во повеќе од 82.072 села во Бангладеш. Таа доделила над 6,5 милијарди долари на најсиромашните, одржувајќи стапка на отплата над 98%. <http://grameenbank.org.bd/>

2. Мирјана Јосифовска етички и одржлив моден бренд кој произведува уникатни шешири со рачно изработени традиционални техники. Шеширите се направени од локални природни или рециклирани текстили. Покрај придонесот за заштита на животната средина, брендот вработува жени од маргинализирани групи во локалната заедница на Тетово, Северна Македонија, помагајќи да се подобри нивната финансиска независност.

<http://urma.mk/brands/mirjana-josifovska/> (Регионален победник на Balkan Green Ideas)

3. La Louve е првиот кооперативен и партиципативен супермаркет во Париз, Франција, основан во 2018 година. Тоа е непрофитен маркет управуван од неговите членови. Членовите се клиентите на супермаркетот кои волонтираат како касиери, управители на продавници, возачи и сл., а за возврат супермаркетот гарантира пониски цени и попристапни производи.

<http://cooplalouve.fr/>

4. О-круг е социјално претпријатие од Северна Македонија кое претвора биолошки отпад во производи како природни етерични масла и природни освежувачи за воздух. Него го управуваат млади од семејства со еден родител и други маргинализирани млади, овозможувајќи им шанса за вработување и стекнување вештини, притоа промовирајќи практики на циркуларна економија.

<http://www.facebook.com/social.enterprise.okrug/> (RISE програма и регионален победник на Balkan Green Ideas)

5. **Back Market** е водечки пазар за обновени уреди. Основан во 2014 година, компанијата се бори против електронскиот отпад и ја заштитува животната средина со тоа што им дава втор живот на стручно обновени уреди и се обидува да ја промени перцепцијата на купувачите за обновените уреди, мотивирајќи ги да донесуваат еколошки свесни одлуки.

<http://www.backmarket.com/en-us>

6. **Redi Recycling** е социјално претпријатие од Северна Македонија. Нивната цел е да воспостават рамка за иницијално сортирање отпад, притоа собирајќи хартија и пластика од домаќинствата и бизнисите во повеќе општини во Скопје. Реди се стреми да ги мобилизира и обезбеди формално вработување за независни ромски собирачи на отпад. . <http://redi-ngo.eu/recycling/redi-recycling/>

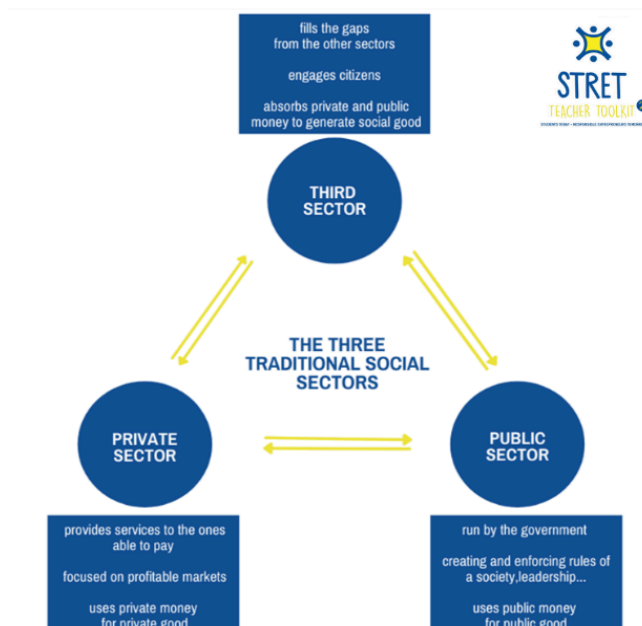

Вежба: Улогата на секторите

Дијаграмот го илустрира пресекот каде што овие сектори се сретнуваат и се мешаат во нивните области на дејствување. Покажува три главни сектори на општеството: приватен, јавен и третиот (непрофитен) сектор. Целта на вежбата е учениците подобро да го разберат значењето на филантропијата и да направат разлика помеѓу корпоративната општествена одговорност, граѓанското општество и социјалното и зеленото претприемништво.

Објаснете го дијаграмот подолу и значењето на:

- Приватен сектор (за профит, обезбедува производи и услуги на пазарот)
- Јавен сектор (управуван од владата, користејќи јавни пари за јавно добро)
- Трет (граѓански сектор, ги пополнува празнините од другите два и ги ангажира граѓаните за општествено добро).

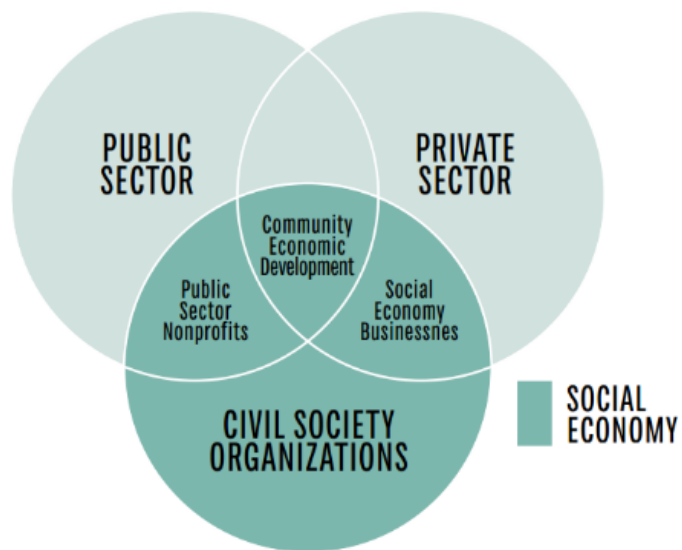
Слика 1: Ја илустрира раскрсницата каде што се спојуваат овие сектори и се спојуваат во нивните области на работење.

Објаснување на секторите и нивната улога:

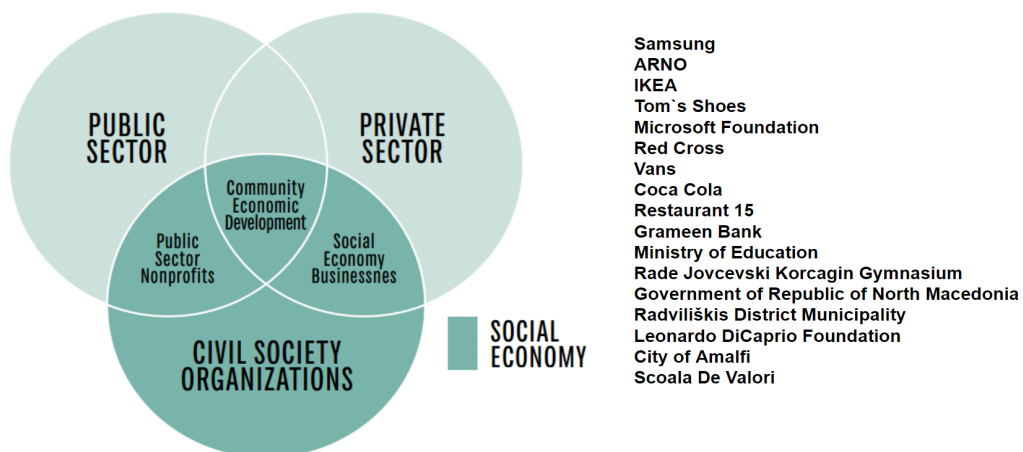
- Социјални економски актери– помеѓу приватниот и непрофитниот сектор (непрофитни ентитети со бизнис модели - социјални и зелени претпријатија);
- Развој на заедничката економија– помеѓу приватниот и јавниот сектор (фондации, CSR на компании, добротворни организации);
- Јавен сектор, непрофитни организации– помеѓу јавниот сектор и непрофитниот сектор (јавни непрофитни ентитети, фондации, меѓународни организации и сл.).

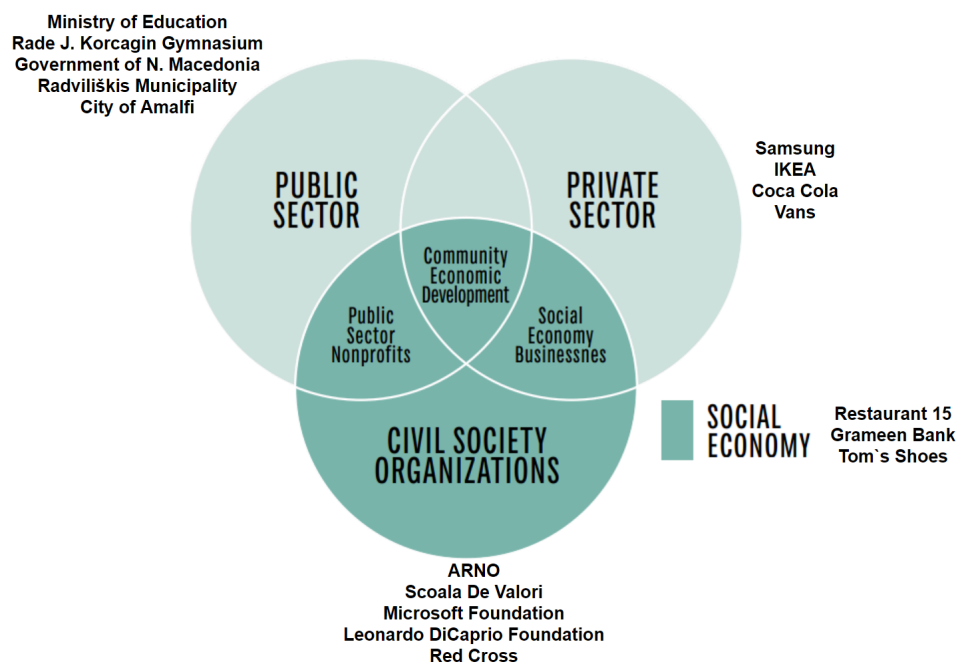
Прашајте ги студентите да ги постават ентитетите до соодветниот сектор.

Тие можат да користат интернет за да дознаат повеќе за опциите за да направат вистинска одлука.

Слика 2: Трите сектори

Слика 3: Точните одговори за ентитетите и секторите

References

Learning to give, Philanthropy Knowledge, 2023. Available aH:

<http://www.learningtogive.org/Вештини/learn-about-giving> Accessed [23.07.2023]

Human Rights Careers, Philanthropy 101 Examples, 2023. Available aH:

<http://www.humanrightscareers.com/issues/philanthropy-101-examples-types-and-benefits/> Accessed [18.08.2023]

Napkin Finance, What is Philanthropy? 2023. Available aH:

<http://napkinfinance.com/napkin/philanthropy-define/> Accessed [18.08.2023]

Keela, Sharon Davis, Giving Well, Charity vs. Philanthropy 2023. Available aH:

<http://www.keela.co/blog/nonprofit-resources/charity-vs-philanthropy> Accessed [24.08.2023]

Carter Global, Lessons from global philanthropy: Charity vs. Philanthropy, 15 June 2023. Available aH:

<http://carter.global/lessons-from-global-philanthropy-charity-vs-philanthropy/> Accessed [24.08.2023]

Philanthropy together. 8 Ways to Engage Youth in Community Action: Empowering the Next Generation of Philanthropy, 2023. Available aH:

<http://philanthropytogether.org/8-ways-to-engage-youth-in-community-action-empowering-the-next-generation-of-philanthropy/> Accessed [01.09.2023]

Tony Robbins, 12 Famous Philanthropists, 2023. Available aH:

<http://www.tonyrobbins.com/giving-back/famous-philanthropists/> Accessed [01.09.2023]

Four Diamonds, Ways to teach and engage students in Philanthropy, 2023. Available aH:

<http://www.fourdiamonds.org/newsroom/ways-to-teach-student-philanthropy/> [01.09.2023]

Medium, TM Dedrick, Social Enterprise vs. Philanthropy vs. Charity – What’s the Difference, 11.12.2018. Available aH:

<http://tmdedrick.medium.com/social-enterprise-vs-philanthropy-vs-charity-whats-the-difference-d4ba4e9cb#:~:text=Social%20enterprise%20resembles%20philanthropy%20in,heart%20of%20the%20social%20enterprise.> Accessed [06.09.2023]

Small Business Chron, Zach Lazzari, The Difference Between Corporate Philanthropy & Corporate Social Responsibility, 22.10.2018. Available aH:

<http://smallbusiness.chron.com/difference-between-corporate-philanthropy-corporate-social-responsibility-65129.html> Accessed [07.09.2023]

Investopedia, Jason Fernando, Corporate Social Responsibility (CSR) Explained with Examples, 2023. Available aH:

<http://www.investopedia.com/terms/c/corp-social-responsibility.asp> Accessed [07.09.2023]

Business news daily, Nadia Reckmann, What is CSR? 05.09.2023. Available aH:

<http://www.businessnewsdaily.com/4679-corporate-social-responsibility.html> Accessed [07.09.2023]

Business Research Methodology, John Dudovskiy, IKEA CSR: a brief overview, 17.08.2022. Available aH:

<http://research-methodology.net/ikea-corporate-social-responsibility/> Accessed [12.09.2023]

The Giving Machine, Corporate Social Responsibility - A Simple Guide, 2023. Available aH:

<http://www.thegivingmachine.co.uk/blog/posts/corporate-social-responsibility-a-simple-guide/> Accessed [07.09.2023]

Open PR, Research N Reports, Comprehensive study report of Corporate Social Responsibility Service Market with top key players like Deloitte, Microsoft, Reynolds, Google, The Little Market, Ben & Jerry's, Indigo, IKEA, Bosch, LinkedIn, Starbucks, Apple, Coca-Cola, Adidas, 25.02.2019. Available aH: <httpY://www.openpr.com/news/1613418/comprehensive-study-report-of-corporate-social-responsibility-service-market-with-top-key-players-like-deloitte-microsoft-reynolds-google-the-little-market-ben-jerry-s-indigo-ikea-bosch-linkedin-starbucks-apple-coca-cola-adidas.html> Accessed [12.09.2023]

US Chamber, Sean Peak, What is Social Entrepreneurship? 5 Examples of Businesses with a Purpose, 2023. Available aH: <httpY://www.uschamber.com/co/start/startup/what-is-social-entrepreneurship> Accessed [13.09.2023]

OECD, Social entrepreneurship & Social enterprises, 2023. Available aH: <httpY://www.oecd.org/cfe/leed/social-economy/social-entrepreneurship.htm> Accessed [13.09.2023]

Investopedia, Adam Hayes, Social Entrepreneur: Definition and Examples, 03.08.2023. Available aH: <httpY://www.investopedia.com/terms/s/social-entrepreneur.asp> Accessed [13.09.2023]

Springer Link, Green Entrepreneurship, 05.04.2019. Available aH: httpY://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-3-319-71062-4_6-1 Accessed [12.09.2023]

Kontura, Information about Kontura, 2023. Available aH: <httpY://www.kontura.mk/> Accessed [12.09.2023]

Grameen Bank – Bank for the Poor, About us, 2023. Available aH: <httpY://grameenbank.org.bd/> Accessed [12.09.2023]

Pakomak, About us, 2023. Available aH: <httpY://pakomak.mk/> Accessed [13.09.2023]

Google Sustainability, Sustainable Innovation & Technology, 2023. Available aH: <httpY://sustainability.google/> Accessed [13.09.2023]

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ЗА ФИЛАНТРОПИЈА

Наставните планови се креирани со цел да ги запознаат учениците со филантропијата. За време на овие интерактивни часови, ќе ја истражуваме моќта на дарежливоста, сочувството и социјалната одговорност.

Овие лекции се создадени да ги водат учениците низ патот на истражувањето, самоспознавањето и активното вклучување во најтните прашања на светот. Ако сте наставник кој бара начини да негува емпатија, добрина и чувство на социјална одговорност кај следната генерација, овие наставни планови имаат за цел да ги научат и инспирираат учениците како да станат активни придонесувачи за поправедно и посочувствено општество.

Преку овие наставни планови, учениците активно ќе учествуваат во дискусии, практични активности и интерактивни вежби. Овие часови се дизајнирани да ја разбудат љубопитноста, да поттикнат критичко размислување и да ги охрабрат учениците активно да ја истражуваат филантропијата. Без разлика дали соработуваат на проект за заедницата, дебатираат за етички дилеми или анализираат вистински студии за филантропски иницијативи, учениците ќе доживеат искуства што ќе ги предизвикаат нивните перспективи, ќе ги прошират нивните хоризонти и ќе ги инспирираат да имаат позитивно влијание врз светот. Со секој час, целта е да се стекнат не само знаења, туку и длабоко чувство на емпатија и доживотно посветување на давање на заедницата.

План за Час 1: Филантропија и Математика

	Филантропија и Математика
Забелешка	Age: 16 to 18
Наставник/Предавач/ Автор	
Тема	Истражување на филантропијата во математиката
Цели и резултати	• Да се запознаат учениците со концептот на филантропија во математиката и да се покаже како математичките вештини можат да се користат за подобрување на општеството. • Учениците ќе го разберат концептот на филантропија во математиката и нејзините реални примени. • Учениците ќе учествуваат во практична вежба за примена на математички концепти за решавање на реален проблем. • Учениците ќе ја препознаат важноста на математиката во филантропските активности.

Материјали	Wi-Fi, бела табла и маркери, проектор или компјутер за презентации, боици, листови.
Времетраење	45 минути

Постапка за час (методи)		Вештини	Времетраење (минути)
Презентација, групна дискусија	Вовед: П: Започнете ја лекцијата прашувајќи ги учениците што мислат дека значи филантропија. „Што значи за вас зборот „филантропија“?” П: Дискутирајте ги нивните одговори и објаснете дека филантропијата вклучува давање време, пари или ресурси за да им помогнете на другите. П: Презентирајте јасна дефиниција за филантропијата: „Филантропијата е чин на давање време, пари или ресурси за да им се помогне на другите или да се промовира благосостојбата на заедниците и општеството“. П: Денешната лекција ќе истражи како математиката може да биде моќна алатка во филантропијата. П: Споделете примери на математички концепти кои се користат во филантропските организации, како што се: • Буџетирање и финансиско планирање • Анализа на податоци за да се идентификуваат областите на потреба • Веројатност и статистика во предвидувањето на исходите • Геометрија во дизајнирањето на инфраструктурата. (Примерите се вклучени во материјалот 1 подолу.) Главна активност: П: Презентирајте им сценарио на учениците. На пример, студентите се дел од филантропска организација и имаат одреден буџет за распределба на	Концептуализација, креативност и анализа.	10
Работа во мала група, групна дискусија		Креативност, Анализа, Презентирање идеи, Тимска работа.	20

	различни проекти. Поделете ги учениците во 4 мали групи и обезбедете им листа на потенцијални проекти, секој со опис и буџет. (Можете да ги користите истите примери од материјалот 1 подолу). Побарајте од учениците да користат математика за да одлучат како да го распределат својот буџет меѓу проектите за да го максимизираат позитивното влијание. Тие треба да ги земат предвид факторите како што се исплатливоста, очекуваните резултати и буџетските ограничувања. По активната, замолете ја секоја група да ги сподели своите одлуки и математиката што ја користеле за да ги донесат тие одлуки. П/У: Дискутирајте како класа како различните пристапи можат да доведат до различни исходи. Примери: П: Споделете примери од реалниот свет на филантропски организации или поединци кои користеле математика за да направат разлика. Може да вклучите приказни за организации кои користат статистика за да го следат напредокот, поединци кои користат математика за собирање средства или инженери кои користат геометрија за дизајнирање одржлива инфраструктура. Примери: <u>Организации кои користат статистика за следење на напредокот:</u> Замислете непрофитна организација која обезбедува образование во руралните области. Тие користат статистика за да ги следат стапките на писменост на заедниците на кои им служат со текот на		10
--	--	--	----

	времето. Со анализа на податоците, тие идентификуваат кои наставни методи се најнефективни и каде се потребни дополнителни ресурси за подобрување на образованието во одредени региони. <u>Поединци кои користат математика за прибирање средства:</u> Студент одлучува да собере средства за локална добротворна организација со организирање на добротворна акција. Тие користат математика за да ја пресметаат минималната такса за регистрација потребна за покривање на трошоците за настанот и да обезбедат дека поголемиот дел од собраните средства ќе одат во добротворната организација. Тие исто така користат математика за да го проектираат бројот на учесници и да ги проценат вкупните средства што можат да ги соберат. <u>Инженери кои користат геометрија за дизајнирање одржлива инфраструктура:</u> Градежните инженери кои работат на проект за мост ја користат геометријата за да дизајнираат најефикасен и еколошки облик на мост. Со пресметување на силите, аглите и потребните материјали, тие создаваат одржлив дизајн кој ја минимизира употребата на ресурсите, истовремено обезбедувајќи го структурниот интегритет на мостот, намалувајќи го влијанието на проектот врз животната средина. Заклучок: П: Сумирајте ги клучните точки од лекцијата: Пример: • Математиката игра клучна улога во		5
--	--	--	---

	филантропијата со тоа што им помага на организациите да донесуваат информирани одлуки и да го максимизираат нивното влијание. • Видовме практични примери за тоа како математиката се користи во филантропијата. Учествувајте и во активност која покажа како математиката може да се примени за ефективно да се распределат ресурсите за филантропска цел.		
Рефлексija/оценување на учениците	П: По работата во мали групи, на секоја група одвојте 3 минути да ги презентираат своите заклучоци. У: За домашна работа, доделете им на учениците да истражуваат и да напишат краток извештај за филантропска организација или поединец што ја користи математиката во својата работа. Охрабрете ги учениците да ги презентираат своите извештаи во различни визуелни формати, вклучувајќи слајдшоу, видеа, инфографики или кој било друг креативен визуелен медиум кој ефикасно ги пренесува нивните наоди.		

Материјал 1

Примери на математика што се користат во филантропски организации
1. Буџет и финансиско планирање Фондот на браќата Рокфелер е посветен на транспарентноста со цел да се промовира одговорност и за другите да можат да учат од нашето искуство за да го забрзаат напредокот кон поправеден, одржлив и мирен свет. Секоја година, RBF објавува Годишен преглед за да известува за доделување грантови, операции на Rocantico, финансии и инвестиции, како и човечки ресурси и различност, како и поголеми трендови во нашата работа и филантропскиот сектор. http://www.rbf.org/about/annual-reviews 2. Анализа на податоци за да се идентификуваат областите на потреба Организацијата за економски развој и соработка (ОЕЦД) води отворени, бесплатни, споредливи и доверливи податоци за филантропијата за да ги идентификува областите со најголема потреба и да ги насочи нивните ресурси, кон оние географски области и потреби

да имаат најголемо влијание (храна, здравје, образование итн.) за да се помогне во постигнувањето на Целите за одржлив развој (SDGs) за 2030 година.

<http://www.oecd.org/development/philanthropy-centre/researchprojects/>

3. Веројатност и статистика во предвидувањето на исходите

GlobalGiving како глобална филантропска организација издава извештај за иднината на корпоративната филантропија при катастрофи, предвидувајќи го негативното економско и социјално влијание од катастрофи (поплави, урагани, недостиг на храна и други) предизвикани од климатските промени.

<http://www.globalgiving.org/learn/disaster-philanthropy-report/>

4. Геометријата во дизајнирањето на инфраструктурата

Хабитат за човештвото е глобална непрофитна организација за домување која им помага на луѓето со ниски приходи ширум светот да пристапат до пристојно домување.

Инженерите кои работат за оваа филантропска организација која гради домови во непривилегирани области користат геометрија за да дизајнираат училишни згради кои ги оптимизираат пристојните услови за живеење и одржливите домови.

<http://www.habitat.org/emea>

План за Час 2: Филантропија и Биологија

	Philanthropy and Biology
Забелешка	Филантропија и Биологија
Наставник/Предавач/ Автор	
Тема	Истражување на филантропијата во биологијата
Цели и резултати	- Учениците ќе научат за улогата на филантропијата во поддршката за зачувувањето на биодиверзитетот. - Учениците ќе разберат како работат добротворните организации за заштита на загрозените видови и екосистеми. - Учениците ќе учествуваат во практична активност поврзана со зачувување на биодиверзитетот.
Материјали	Wi-Fi, бела табла и маркери, проектор или компјутер за презентации, боици, листови.
Времетраење	45 минути

Процедура за час	Чекор-по-чекор опис на лекцијата (Н - наставник / У - ученици / Н/У - активности)	Вештини	Времетраење минути
Презентација	Вовед:	Active Listening,	5

/ Групна дискусија	Н: Започнете ја лекцијата со дискусија за важноста на биолошката разновидност и зачувувањето во биологијата. Н: Го воведува концептот на филантропија во биологијата и нејзината улога во поддршката на напорите за зачувување. Пример: „Денес, ќе истражиме како биологијата и филантропијата се вкрстуваат за да го заштитиме биодиверзитетот на нашата планета. Филантропијата е за давање, а во контекст на биологијата, тоа значи дека поединци, организации, па дури и влади го даваат своето време, ресурси и експертиза за заштита и зачувување на нашата животна средина. Биодиверзитетот, што значи разновидност на живот на Земјата, е неверојатно важен бидејќи ја одржува нашата планета здрава. Но, како што можеби сте слушнале, многу видови и екосистеми се загрозени поради човечките активности како што се уништувањето на шумите, загадувањето и климатските промени. Ова е местото каде што доаѓа филантропијата. Добротворните организации и дарежливите донатори донираат пари и ресурси за поддршка на напорите за зачувување. Тие финансираат истражувања за да ги разберат и заштитат видовите, да ги обноват оштетените живеалишта и да ги едуцираат луѓето за важноста од зачувување на нашата животна средина. Денес, ќе научиме за некои од неверојатната работа што филантропите и организациите за заштита на природата ја прават за да ги спасат видовите и екосистемите. Ќе видиме како нивниот придонес ќе направи вистинска разлика во светот на биологијата.	Creativity, Analysis.	10
-----------------------	---	--------------------------	----

Работа во мала група, групна дискусија Дебрифинг	До крајот на нашата лекција, ќе разберете како вашата страст за биологијата и вашиот потенцијал како идни научници, исто така, можат да играат клучна улога во поддршката на овие важни напори за зачувување“. Н: Дава краток преглед на работата на добротворните организации и фондации кои се фокусираат на зачувување на биолошката разновидност. Н: Објаснете како овие организации собираат средства и доделуваат ресурси за заштита на загрозените видови и екосистеми. Примери: 1. Работата на Светскиот фонд за дивниот свет (WWF) во заштитата на загрозените видови. http://www.worldwildlife.org/ 2. Добротворни иницијативи за зачувување на дождовните шуми или морските екосистеми. http://rainforestfoundation.org/ http://oceana.org/ 3. Влијанието на индивидуалните донатори и филантропи во финансирањето на научно-истражувачки и конзерваторски проекти. Сер Дејвид Атенборо и Светскиот земјен фонд http://www.worldlandtrust.org/patrons/sir-david-attenborough/ Пример - Н: Влијанието на индивидуалните донатори и филантропи во финансирањето на научно-истражувачки и проекти за конзервација. Тие обезбедуваат суштинско финансирање и ресурси кои им овозможуваат на научниците и организациите да спроведат критични истражувања, да ги заштитат загрозените	Креативност, анализа, истражување, презентирање идеи, тимска работа.	10 10
--	--	---	---------------------

	видови и да ги зачуваат екосистемите. Нивните придонеси ги поддржуваат иновациите, ги поттикнуваат напорите за зачувување и помагаат во справувањето со глобалните еколошки предизвици. http://www.philanthropyroundtable.org/ http://www.nptrust.org/ Главна активност: <u>Создадете кампања за заштита на загорени еко вид</u> Н: Поделете го класот во 3 мали групи. Н: На секоја група доделете хипотетичко сценарио поврзано со предизвик за зачувување (на пр., спасување критично загорен вид или зачувување на загорен екосистем). Н: Насочете ги учениците да смислат кампања за конзервација за да го решат сценариото. Тие треба да размислат за стратегии за прибирање средства, за градење свест и партнерства со организации. Презентација: У: Секоја група ги презентира своите идеи за кампања за зачувување на видот кој го истражувале, вклучувајќи ги и нивните стратегии и цели. Н: Поттикнува дискусии за изводливоста и ефективноста на нивните кампањи. Заклучок: Н: Резимирајте ги клучните точки од лекцијата, нагласувајќи ја улогата на филантропијата во напорите за зачувување на биологијата. Н: Ги охрабрува студентите да истражуваат понатаму како можат да се вклучат во зачувувањето и поддршката на филантропските иницијативи на терен.		5
Рефлексивност/ евалуација	Размислување за филантропските аспекти на биологијата за зачувување. (Се	Конципирање	5

на учениците	препорачува да се применат прашања за размислување пред да се извлечат заклучоци). Н: Зошто филантропијата е клучна во областа на биологијата и конзервацијата? Н: Како поединците можат да направат разлика преку добротворни прилози за заштита на биолошката разновидност? Т/У: Домашна задача или проширен истражувачки проект каде што студентите ги истражуваат организациите за заштита од реалниот свет и нивните напори. Тие можат да известуваат за своите наоди во следниот час. Охрабрете ги учениците да ги презентираат своите извештаи во различни визуелни формати, вклучувајќи слајдшоу, видео, инфографики или кој било друг креативен визуелен медиум кој ефикасно ги пренесува нивните наоди.		
--------------	--	--	--

План за час 3. Филантропија и психологија

	Филантропија и психологија
Забелешка	Години: 17 to 18
Наставник/Предавач	
Тема	Истражување на психологијата на филантропијата
Цели и резултати	До крајот на оваа лекција, учениците ќе ги разберат психолошките аспекти на филантропијата, ќе можат да ја препознаат улогата на емпатијата и алтруизмот во дарувањето и да ја ценат улогата на психологијата во мотивирањето на добротворното однесување.
Материјали	Wi-Fi, Табла и маркери, проектор или компјутер за презентации, боички, табла, флип чарт.
Времетраење	45 минути

Тек на часот		Вештини	Времетраење минут и
Презентација, групна	Introduction: Н: Започнете со дискусија за концептот на	Активно слушање,	10

дискусија	филантропија, објаснувајќи дека тоа вклучува давање време, ресурси или Вештини за да им помогнете на другите или да ја промовирате благосостојбата на општеството. Н: Прашајте ги учениците дали се занимавале со некакви филантропски активности или дали познаваат некој што има. Споделете краток личен пример доколку е применливо. Н: Воведете ја главната тема на часот: како психологијата игра улога во филантропијата. Н: Воведете ја идејата дека психологијата игра клучна улога во разбирањето зошто луѓето се мотивирани да им помагаат на другите. Презентирајте ги клучните психолошки концепти поврзани со филантропијата: <u>Емпатија</u>: Објаснете дека емпатијата е способност да се разберат и споделуваат чувствата на другите. Дискутирајте како емпатијата може да поттикне филантропско однесување. <u>Алтруизам</u>: Дефинирајте го altruизмот како несебична грижа за благосостојбата на другите. Разговарајте за тоа како altruизмот е значаен мотиватор за филантропија. <u>Социјална психологија</u>: Накратко воведете ја социјалната психологија и нејзината улога во разбирањето на тоа како поединците се под влијание на нивната социјална средина, вклучувајќи го притисокот од врсниците и општествените норми. Н: Користете примери од реалниот свет за да илустрирате како овие концепти се поврзани со филантропијата (на пр., лице	креативност, концептуализација, анализа.	
Работа во група		Креативност, критичко размислување,	15 10

Завршна дискусија	кое волонтира во засолниште за бездомници поради емпатија). Главна активност: Н: Поделете го одделението во 3 мали групи. Н: Наведете ја секоја група да направи бура на идеи и да планира едноставен филантропски проект или чин на љубезност што може да го спроведе во рамките на училиштето или локалната заедница. Н: Ги охрабрува да ги земат предвид психолошките фактори дискутирани претходно при планирањето на нивниот проект. Секоја група треба да подготви кратка презентација во која ќе го наведе нивниот проект, вклучувајќи ги неговите цели, целните корисници и како тие ќе го извршат. Групна презентација: Н: Секоја група нека ги претстави своите филантропски проектни идеи пред одделението. Н: Ги поттикнува учениците да поставуваат прашања и да даваат повратни информации за секоја група. Заклучок: Н: Резимирајте ги главните точки на лекцијата: - Улогата на емпатијата и алтруизмот во филантропијата. - Како социјалната психологија може да ни помогне да го разбереме филантропското однесување. - Позитивното влијание на филантропијата врз поединците и општеството. Н: Ги охрабрува студентите да размислуваат за тоа како можат да вклучат филантропски акции во нивните животи,	презентирање идеи, тимска работа.	5
-------------------	---	-----------------------------------	---

	без разлика дали преку волонтирање, собирање средства или помагање на другите на кои им е потребна. За ова предавање/час, ја препорачуваме „Прошетка со привилегии“ што можете да ја најдете подолу. Можете да ја прилагодите и примените оваа активност врз основа на вашиот временски распоред. Поделете го класот во 3 мали групи. Н: Наведете ја секоја група да направи бура на идеи и да планира едноставен филантропски проект или чин на љубезност што може да го спроведе во рамките на училиштето или локалната заедница. Н: Ги охрабрува да ги земат предвид психолошките фактори дискутирани претходно при планирањето на нивниот проект. Секоја група треба да подготви кратка презентација во која ќе го наведе нивниот проект, вклучувајќи ги неговите цели, целните корисници и како тие ќе го извршат. Групна презентација: Н: Секоја група нека ги претстави своите филантропски проектни идеи пред одделението. Н: Ги поттикнува учениците да поставуваат прашања и да даваат повратни информации за секоја група. Заклучок: Н: Резимирајте ги главните точки на лекцијата: - Улогата на емпатијата и алтруизмот во филантропијата. - Како социјалната психологија може да ни помогне да го разбереме филантропското		
--	---	--	--

	однесување. - Позитивното влијание на филантропијата врз поединците и општеството. Н: Ги охрабрува студентите да размислуваат за тоа како можат да вклучат филантропски акции во нивните животи, без разлика дали преку волонтирање, собирање средства или помагање на другите на кои им е потребна. **За ова предавање/час, ја препорачуваме „Прошетка со привилегии“ што можете да ја најдете подолу. Можете да ја прилагодите и примените оваа активност врз основа на вашиот временски распоред.		
Рефлексивна/ евалуација на учениците	Рефлексивна (Се препорачува да се применат прашања за размислување пред да се извлечат заклучоци). Н: Водете класна дискусија за практичната вежба. Охрабнете ги учениците да размислуваат за сопствените искуства со емпатија и алтруизам и како овие емоции можат да поттикнат филантропско однесување. Н: Побарајте од учениците да размислат како би можеле да ги применат психолошките сознанија од лекцијата во нивните сопствени животи. Т/У: За домашна задача, доделете краток есеј за размислување или запис во дневник каде што учениците опишуваат филантропска акција што би сакале да ја преземат и објаснуваат како емпатијата и алтруизмот влијаат на нивната одлука.		5

Вежба 2

План за лекција со привилегии

Вовед:

Многу едукатори и активисти користат прошетки за привилегии како искусвена активност за да истакнат како луѓето имаат корист или се маргинализирани од системите во нашето општество. Постојат многу повторувања на такви прошетки со неколку кои се фокусираат на едно прашање, како што се расата, полот или сексуалноста. Оваа прошетка е дизајнирана со прашања кои опфаќаат многу различни области на маргинализација, бидејќи целта на оваа прошетка е да се разбере интерсекционалноста. Луѓето од една заедничка демографија може да се движат заедно за едно прашање, но на крајот да се разделат поради други прашања, бидејќи некои се движат напред, а други се враќаат назад. Ова повторување на прошетката за привилегии е особено препорачливо за училишта во средно училиште во која учениците имаат време да се поврзат меѓу себе, но никогаш не го направија тоа во малку поформален амбиент, т.е., предводени од фасилитатор, да ги истражат овие теми. Тоа е добра алатка за часовите кои учат за привилегиите или социјалната правда и може да се користи и за дискусија за интерсекционалноста во класовите кои се во опасност да се фокусираат само на еден аспект на социјалната неправда. Важно е учениците или членовите на групата да се веќе запознаени и да не ја вршат оваа активност како странци, бидејќи е потребна огромна доза на доверба во луѓето и околината за да им се помогне на луѓето да се чувствуваат удобно да признаат дека одредени изјави важат за нив.

Цел: Да се дискутира за комплицираните вкрстувања на привилегии и маргинализација на помалку конфронтациски и повеќе рефлексивен начин.

Време:

15~20 минути за прошетка за привилегии

45~60 минути за дебрифингот

Материјали:

- Широко отворен простор, на пр., училишта со сите столици и маси турнати назад, аудиториум или сала
- Столови за да формираат круг за дебрифингот
- Сликарска лента за да се направи почетна линија за учесниците
- Изборно: лента или други материјали за цртање линии за да се покаже каде да се чекор напред или назад

Тек на активност:

- Учесниците нека се редат во права линија низ средината на просторијата со многу простор за да се движат напред и назад додека вежбата продолжува.
- Учесниците нека се држат за раце или да ја стават едната рака на рамото на лицето лево или десно во зависност од просторот. Важно: Погрижете се да ги прашате учесниците дали им е удобно да се допираат и да ги допираат другите. Ако некои не се, не правете ги и не правете голема работа од тоа.

- Може да дадете објаснување за активноста, како е наменета да се едуцира за да ја покажете вашата привилегија и што е привилегија, или можете да испратите студенти во активноста без информации за позадината.

- Прочитајте го следново на учесникотУ:

„Ќе читам изјави на глас. Ве молиме продолжете напред доколку изјавата се однесува на вас. Ако не се чувствувате удобно да признаете дека изјавата се однесува на вас, едноставно не мрдајте кога се чита. Никој друг нема да знае дали тоа се однесува на вас“.

- Започнете да ги читате изјавите на глас со јасен глас, малку застанувајќи по секоја од нив. Паузата може да биде долга или кратка по желба или како што е соодветно.

- Кога ќе ги завршите изјавите, замолете ги учесниците да земат Забелешка за тоа каде се во собата во однос на другите.

- Нека сите се соберат во круг за дебрифинг и дискусија.

Изјави за прошетка за привилегии (Забелешка: Статијата ги одразува ставовите и предлозите од авторот)

1. Ако сте деснак, направете еден чекор напред.

2. Ако англискиот ви е прв јазик, направете еден чекор напред.

3. Ако еден или двајцата родители имаат завршено високо образование, направете еден чекор напред.

4. Ако се потпирате, или сте се потпирале, првенствено на јавниот превоз, направете еден чекор назад.

5. Ако сте посетувале училиште со луѓе кои биле слични на вас, направете еден чекор напред.

6. Ако постојано се чувствувате небезбедно додека шетате сами навечер, направете чекор назад.

7. Ако вашето домаќинство вработува помош, како слуги, чистачка, градинари итн., направете еден чекор напред.

8. Ако можете да се движите низ светот без страв од сексуален напад, направете еден чекор напред.

9. Ако сте ја проучувале културата на вашите предци во основно училиште, направете еден чекор напред.

10. Ако често чувствувате дека вашите родители се премногу зафатени за да поминуваат време со вас, направете еден чекор назад.

11. Ако некогаш сте исмејувани или малтретирани за нешто што не можете да го промените или било надвор од ваша контрола, направете еден чекор назад.

12. Ако вашето семејство некогаш ја напуштило вашата татковина или влегло во друга земја не по ваша слободна волја, направете еден чекор назад.

13. Ако никогаш не размислувате двапати дали да повикате полиција кога ќе се појави неволја, направете еден чекор напред.

14. Ако вашето семејство поседува компјутер, направете еден чекор напред.

15. Ако некогаш сте биле во можност да играте значајна улога во некој проект или активност поради талентот што сте го стекнале претходно, направете еден чекор напред.

16. Ако можете јавно да покажете наклонетост кон вашиот романтичен партнер без страв од потсмев или насилство, направете еден чекор напред.
17. Ако некогаш сте морале да прескокнете оброк или сте биле гладни затоа што немало доволно пари за да купите храна, направете еден чекор назад.
18. Ако се чувствувате почитувано за вашите академски перформанси, направете еден чекор напред.
19. Ако имате физички видлив хендикеп, направете еден чекор назад.
20. Ако имате невидлива болест или попреченост, направете чекор назад.
21. Ако некогаш сте биле обесхрабрани од некоја активност поради раса, класа, етничка припадност, пол, попреченост или сексуална ориентација, направете чекор назад.
22. Ако некогаш сте се обиделе да го промените вашиот изглед, манири или однесување за да се вклопите повеќе, направете еден чекор назад.
23. Ако некогаш сте биле профилирани од некој друг користејќи стереотипи, направете еден чекор назад.
24. Ако се чувствувате добро за тоа како вашите идентитети се прикажани од медиумите, направете еден чекор напред.
25. Ако некогаш сте прифатени за нешто за што аплициравте поради вашето дружење со пријател или член на семејството, направете еден чекор напред.
26. Ако вашето семејство има здравствено осигурување, направете еден чекор напред.
27. Ако некогаш сте зборувале затоа што не сте можеле доволно брзо да ги артикулирате своите мисли, направете еден чекор назад.
28. Ако некој некогаш зборувал за вас кога вие не сте сакале да го стори тоа, направете чекор назад.
29. Ако некогаш имало злоупотреба на супстанции во вашето домаќинство, направете еден чекор назад.
30. Ако доаѓате од домаќинство со еден родител, направете еден чекор назад.
31. Ако живеете во област со криминал и активност на дрога, направете еден чекор назад.
32. Ако некој во вашето домаќинство страдал или страда од ментална болест, направете еден чекор назад.
33. Ако сте биле жртва на сексуално вознемирување, направете еден чекор назад.
34. Ако некогаш ви било непријатно за некоја шега поврзана со вашата раса, религија, етничка припадност, пол, попреченост или сексуална ориентација, но се чувствувате небезбедни да се соочите со ситуацијата, направете еден чекор назад.
35. Ако никогаш не се бара од вас да зборувате во име на група луѓе кои делат идентитет со вас, направете еден чекор напред.
36. Ако можете да направите грешки и луѓето да не го припишуваат вашето однесување на недостатоци во вашата расна или полова група, направете еден чекор напред.
37. Ако отсекогаш сте претпоставувале дека ќе одите на факултет, направете еден чекор напред.

38. Ако имате повеќе од педесет книги во вашето домаќинство, направете еден чекор напред.

39. Ако твоите родители ти кажале дека можеш да бидеш се што сакаш, направи еден чекор напред.

Прашања за завршна дискусија:

За време и по Прошетката за привилегии, учесниците може да доживеат низа интензивни чувства, без разлика на нивната положба, дали напред или назад. Иако целта на Прошетката за привилегии е навистина да промовира разбирање и признавање на привилегиите и маргинализацијата, би било штетно да се заврши активноста со потенцијално трауматски или деструктивни емоции. Поентата на дебрифинг сесијата е двојна. Прво, преку прашањата кои предизвикуваат размислување, помогни им на учесниците да сфатат што точно чувствуваат и соберат храброст да го артикулираат тоа (до нивото на удобност на секој учесник). Овој процес ќе ги ослободи можните негативни емоции, спречувајќи секаква можна штета. Второ, како што се намалуваат негативните емоции, дебрифирањето ќе им помогне на учесниците да сфатат дека или привилегиите или маргинализацијата се составен дел од битието на секоја личност. Наместо да ги отфрлат привилегиите или маргинализацијата, учесниците можат да научат како да се помират со себе, и преку користење на новооткриеното знаење за себе, да имаат подобар однос со себе и со другите околу нив.

1. Како се чувствуваат како во предниот дел на групата? Во задниот дел? Во средината?

На крајот од вежбата, од учениците беше побарано да набљудуваат каде се во просторијата. Ова е вообичаено прашање што треба да се користи за да се води во дискусијата и им овозможува на луѓето да размислуваат за тоа што се случило пред да почнат да работат со нивните идеи на поапстрактни начини. Ја одржува активноста многу ориентирана кон искуство и во моментот.

2. Кои беа некои фактори за кои никогаш порано не сте размислувале?

Ова прашање им овозможува на учениците да размислуваат, во поширока смисла, за искуствата за кои можеби не размислуваат на начинот на кој беа претставени во оваа активност. Отвора простор за дискусија за нивните перцепции за аспекти на себе и на другите за кои можеби никогаш порано не разговарале.

3. Ако го прекинавте контактот со личноста покрај вас, како се чувствуваат во тој момент?

Ова прашање се фокусира на конкретното искуство на одвојување што може да се случи во текот на активноста. За некои студенти, физичкиот аспект како овој може да биде доста моќен. Има многу повторувања на прошетката за привилегии кои не вклучуваат физички контакт, но ова може да додаде уште еден слој на искуство и може да ги оплесни богатите одговори на студентите.

4. Кое прашање најмногу те натера да размислуваш? Ако можете да додадете прашање, кое би било тоа?

Првиот дел од ова прашање бара од учениците да размислат повеќе за активноста и мислата зад неа. Вториот дел од ова прашање е важен за создавање знаење. Студентите

би можеле да предложат прашање на кое инструкторите не размислувале претходно. Прашањето на учениците како би ја промениле активноста и потоа да се работи за да се вклучат тие промени е важен дел од заедничкото учење.

5. Што би сакале луѓето да знаат за еден од идентитетите, ситуациите или недостатоците што ве натерале да направите чекор назад?

Ова прашање ги повикува луѓето кои би сакале да споделат за начините на кои ја доживуваат маргинализацијата. Добро прашање е да се осигурате дека овој дел од разговорот е остварен. Исто така, важно е да не се очекува или турка одредени ученици да зборуваат, бидејќи тоа дополнително би ги маргинализирано и може да предизвика да се чувствуваат небезбедни. Не е работа на маргинализирана личност да ги едуцира другите за нивната маргиналност. Ако сакаат да го направат тоа, слушајте. Ако не сакаат да го сторат тоа, почитувајте ги нивните желби.

6. Како може вашето разбирање за вашите привилегии или маргинализација да ги подобри вашите постоечки односи со себе и со другите?

Ова прашање се заснова на идејата дека луѓето секогаш можат да го користат знаењето и свесноста за себе за да го подобрат начинот на кој живееме со себе и со оние што постојат во неговиот живот. Исто така, ги повикува учениците да размислуваат за начините на кои разбирањето може да создаде позитивни промени. Ова не е само за најпривилегираните студенти, туку и за маргинализираните студенти да ги разберат оние кои може да доживеат различни видови на маргинализација. Ова може да ја врати дискусијата на првото прашање, за тоа колку се оддалечени за време на последното прашање, и следствено, тие ќе прашаат како можат да се соберат.

Оваа активност беше развиена од Ребека Лејн и Рајан Чиу за часот по педагогија за решавање конфликти на д-р Артур Романо на Школата за анализа и разрешување конфликти на Џорџ Мејсон. Некои од овие прашања за активност најчесто се гледаат на други привилегални прошетки, додека други се напишани од студенти за оваа специфична прошетка. Процедурите беа напишани врз основа на искуства од учество во други прошетки. Дебрифинг прашања, освен првото прашање, беа напишани од страна на студентите со цел на оваа специфична прошетка. Првото прашање е универзално за оваа активност.

Превземено од <http://peacelearner.org/2016/03/14/privilege-walk-lesson-plan/>

План за час 4: Филантропија и историја

	Филантропија и историја
Забелешка	Години: 15–18
Наставник/Предавач	
Тема	Истражување на филантропијата во историјата

Цели и резултати	- Студентите ќе го разберат концептот на филантропија во историски контекст. - Студентите ќе анализираат примери на филантропски акции и нивното влијание врз општеството.
Материјали	Табла, флипчарт и маркери, материјали со историски примери за филантропија, Мултимедијални ресурси (по избор).
Должина на час	45 минути

Постапка за час (методи)	Чекор-по-чекор опис на лекцијата (Н - наставник / У - ученици / Н/У - активности)	Вештини	Времетраење минути
Презентација / Групна работа	Вовед: Н: Започнете со кратка дискусија за да го истражите претходното знаење на студентите за филантропијата. Што разбираат тие со терминот „филантропија“? Напишете ги нивните одговори на таблата. Н: Објаснете дека филантропијата вклучува чин на давање, без разлика дали се работи за пари, време или ресурси, за да се промовира благосостојбата на другите. Н: Објаснете дека денешната лекција ќе се фокусира на филантропијата во историјата и како таа ги обликувала општествата. Спомнете дека филантропијата одиграла значајна улога во историјата, а лекцијата ќе истражи некои историски примери. Главна активност: Презентација: Н: Обезбедете краток преглед за тоа како филантропијата била дел од човечката историја со векови, често водена од поединци или групи со средства и мотивација да имаат позитивно влијание. (Вежба 3) Н: Презентирајте примери на историски филантропи или организации и дискутирајте за нивниот придонес и	Активно слушање, креативност Креативност, критичко размислување, интерперсонална комуникација, Презентирајте идеи, тимска работа.	5 10 15

	влијанието што го имале врз општеството. (Вежба 3) Практична вежба: (Вежба 4) Н: Поделете ги учениците во 3 мали групи. Секоја група ѝ дава прирачник кој содржи информации за различен историски филантроп или организација. Т/У: Во нивните групи, студентите треба да дискутираат и да одговараат на прашања за филантропските акции, мотивациите и општествените влијанија на доделениот поединец или организација. Групна презентација: У: Секоја група ги презентира своите наоди пред одделението, сумирајќи го филантропскиот пример што го анализирале. Н: Охрабрете дискусија и прашања од класот после секоја презентација. Заклучок: Н: Резимирајте ги клучните точки од лекцијата. Н: Бара од учениците да размислат како би можеле да се вклучат во филантропија или волонтерска работа во нивните сопствени животи.		10 5
Рефлексija/ евалуација на учениците	Н: Оценувајте ги учениците врз основа на нивното учество во практичната вежба и нивната способност ефективно да разговараат за историските примери. Т/У: За домашна работа, задолжете им на учениците да истражуваат и да презентираат историска филантропска личност од нивната земја или настан по нивен избор на следниот час.		

Вежба 3

Краток преглед на тоа како филантропијата била дел од човечката историја

Низ историјата на човештвото, филантропијата играше клучна улога во обликувањето на општествата и подобрувањето на благосостојбата на поединците и заедниците. Тоа е

практика длабоко вкоренета во човечкиот дух, често водена од поединци или групи со средства и мотивација да имаат позитивно влијание.

Од античките цивилизации до денес, актите на филантропија имаат многу форми. Во античко време, поединци и владетели ја финансирале јавната инфраструктура како патишта, мостови и храмови за да имаат корист на нивните заедници.

Во 19-тиот и 20-тиот век, индустријалците како Ендрју Карнеги и Џон Д. Рокфелер основаа фондации и институции кои продолжуваат да имаат трајно влијание и денес.

Во современото време, филантропијата има различни форми, вклучувајќи добротворни донации, волонтерство и социјално претприемништво. Таа продолжува да биде движечка сила зад иницијативите за справување со глобалните предизвици, како што се сиромаштијата, образованието, здравството и зачувувањето на животната средина.

Низ историјата, филантропијата го покажа својот капацитет да поттикне позитивни промени, да ги подигне заедниците и да се справи со некои од најитните проблеми на општеството. Таа продолжува да биде моќна сила за добро, со поединци и групи ширум светот посветени на значајно влијание врз благосостојбата на другите и подобрувањето на општеството.

Кратки примери на историски филантропи или организации

1. Carnegie Corporation of New York: Основана од Ендрју Карнеги, таа ги поддржа образованието, библиотеките и меѓународните мировни напори.

2. Фондацијата Рокфелер: Создадена од Џон Д. Рокфелер, таа се фокусира на јавното здравје, образованието и ублажувањето на сиромаштијата на глобално ниво.

3. Џорџ СороУ: Преку Фондацијата Отворено општество, Сорос промовира демократија, човекови права и социјална правда низ целиот свет.

4. Опра Винфри: Воспоставени образовни и хуманитарни иницијативи, вклучувајќи ја и Академијата за лидери на Опра Винфри за девојки во Јужна Африка.

5. Ворен БафетН: Вети значителен дел од своето богатство на Фондацијата Бил и Мелинда Гејтс и други филантропски цели.

6. The Peabody TrustН: Создаден од Џорџ Пибоди, тој обезбедува домување за сиромашните во Лондон.

7. Нобелова фондација: Управува со Нобеловите награди, кои го признаваат исклучителниот придонес за човештвото во различни области.

8. Махатма Ганди: Водел ненасилни движења за индиска независност и социјална правда.

9. Флоренс Најтингел: Пионерска медицинска сестра која ги подобри здравствените и медицинските стандарди за време на Кримската војна.

10. Мајка Тереза и мисионерките на милосрдие: Мајка Тереза, католичка калуѓерка, го посветила својот живот на помагање на сиромашните и болните во Калкута, Индија. Таа ја основаше Мисионерите на милосрдие, организација која продолжува да се грижи за сиромашните и маргинализираните ширум светот

Вежба 4

1. Мајка Тереза и мисионерките на милосрдие

Мајка Тереза, чие родено име беше Ањезе Гонџе Бојациу, беше познат филантроп и симбол на несебичната посветеност на помагањето на сиромашните и маргинализираните. Мајка Тереза е родена на 26 август 1910 година во Скопје, Северна Македонија. Таа уште од мала почувствувала силен повик да му служи на човештвото и решила да стане калуѓерка. На 18-годишна возраст, таа се придружила на Сестрите од Лорето и била испратена во Калкута (сега Калкута), Индија, каде што предавала во училиште за девојчиња.

Во 1948 година, Мајка Тереза го доживеала она што го опишала како „повик во повик“ од Бога, повикувајќи ја да им служи на најсиромашните од сиромашните. Таа доби дозвола од Ватикан да го напушти своето учителско место и почна да работи меѓу сиромашните и умрените во сиромашните квартави на Калкута.

Во 1950 година, таа го основала Мисионерите на милосрдие, римокатоличко верско собрание посветено на обезбедување грижа, љубов и поддршка на најранливите во општеството.

Примарниот фокус на Мајка Тереза беше да им помогне на болните, бездомниците и напуштените. Таа и нејзините колеги сестри живееле меѓу сиромашните, грижејќи се за нивните физички и духовни потреби.

Мисионерите на милосрдие водеа конаци, сиропиталишта, училишта и центри за стари лица и инвалиди. Нивната работа се прошири во преку 130 земји, со илјадници сестри кои служат во различни улоги. Пристапот на Мајка Тереза кон филантропијата беше длабоко вкоренет во нејзината вера и веруваше дека грижата за сиромашните е начин да ја изрази нејзината љубов кон Исус.

Посветеноста на хуманитарната работа на Мајка Тереза и донесе бројни награди и почести за време на нејзиниот живот. Таа ја доби Нобеловата награда за мир во 1979 година за нејзините напори да ги олесни страдањата на сиромашните и да привлече внимание на нивната мака.

Таа беше прогласена за светица Тереза од Калкута од страна на Католичката црква во 2016 година, препознавајќи ја како модел на христијанска милосрдност и посветеност.

Наследството на Мајка Тереза како филантроп продолжува да ги инспирира луѓето ширум светот да се посветат на служење на оние кои имаат потреба.

Мисионерите на милосрдие ја продолжуваат својата работа, а примерот на Мајка Тереза влијаеше на безброј поединци и организации да се вклучат во добротворни и хуманитарни активности.

Животот и работата на Мајка Тереза се пример за длабокото влијание што една личност може да го има преку филантропијата и несебичната служба на човештвото. Нејзината непоколеблива посветеност кон сиромашните и нејзиниот сочувствителен пристап кон нивното страдање оставија траен белег во светот.

2. Флоренс Најтингел

Флоренс Најтингел е најпозната по нејзината пионерска работа во реформата на медицинските сестри и здравствената заштита, но таа исто така одигра значајна улога како филантроп во 19 век.

Флоренс Најтингел е родена на 12 мај 1820 година во Фиренца, Италија. Таа потекнувала од

богато британско семејство и добила одлично образование, што било невообичаено за жените од нејзиното време.

Флоренс Најтингел е најпозната по нејзината работа за време на Кримската војна (1853-1856). Таа водеше група медицински сестри за да се грижи за ранетите војници во британските воени болници во Скутари (денешен Истанбул).

Работата на Најтингел во Скутари отиде подалеку од обезбедувањето медицинска нега. Таа иницираше значителни реформи во болничката хигиена, санитарните и медицинските практики. Нејзините напори ги намалија високите стапки на смртност предизвикани од инфекции и нехигиенски услови.

Флоренс Најтингел беше пионер во користењето статистика за анализа и подобрување на резултатите од здравствената заштита. Таа собрала обемни податоци за смртноста на пациентите и болничките услови, кои ги користела за да се залага за промени во медицинските практики и управувањето со болницата.

Најтингел беше посветен на подигање на стандардите за нега. Таа го основала школото за обука на медицински сестри во Болницата Сент Томас во Лондон во 1860 година. Ова училиште ја поставило основата за модерно образование и обука за медицински сестри.

Флоренс Најтингел беше застапник за јавно здравје и санитација. Таа го искористи своето влијание и аргументите засновани на податоци за да промовира подобри санитарни практики, чиста вода и подобри животни услови за општата популација, особено во британска Индија.

Најтингел е заслужен за измислувањето на еден вид статистичка графика наречена „Дијаграм на роза на славеј“ или „Табела на Кокскомб“. Таа ги искористи овие визуелизации за да ги претстави сложените податоци за здравствената заштита на поразбирлив и попривлечен начин. Работата на Флоренс Најтингел имаше трајно влијание не само во Обединетото Кралство, туку и на глобално ниво. Нејзиниот акцент на образованието за нега, хигиената и практиката базирана на докази постави стандарди за здравствените институции ширум светот.

Посветеноста на Најтингел за подобрување на здравствената заштита и нејзиниот филантропски дух продолжуваат да ги инспирираат медицинските сестри и здравствените работници до ден-денес. Нејзиниот придонес во здравството и филантропијата ја направија траен симбол на сочувствителна грижа и реформи.

3. Нобелова награда

Алфред Нобел, првенствено познат како изумител на динамитот и основач на Нобеловите награди, одигра значајна филантропска улога преку неговото воспоставување на Нобеловите награди.

Алфред Нобел е роден на 21 октомври 1833 година во Стокхолм, Шведска, во семејство на инженери и пронаоѓачи. Во текот на својот живот, Нобел имал над 350 патенти за различни пронајдоци, а динамитот е еден од најзначајните. Исто така, основал фирми за производство и продажба на експлозиви и други индустриски производи.

Најтрајното филантропско наследство на Алфред Нобел е создавањето на Нобеловите награди. Во својот тестамент, напишан во 1895 година, Нобел оставил најголем дел од

своето огромно богатство за да ги финансира Нобеловите награди, кои требаше да се доделуваат секоја година во областа на физиката, хемијата, медицината, литературата и мирот.

Одлуката на Нобел да вклучи награда за мир во неговиот аманет беше под влијание на неговата грижа за човештвото и неговата желба да придонесе за спречување на вооружени конфликти. Нобеловата награда за мир се доделува на поединци и организации кои дале значаен придонес во мировните напори.

Нобеловото признавање на достигнувањата во литературата имаше за цел да промовира интелектуален и културен напредок.

Нобеловите награди имаа длабоко и трајно влијание врз светот. Тие го препознаваат и слават извонредниот придонес кон знаењето, културата и мирот, поттикнувајќи напредок и Нобеловата награда за мир, особено, им оддаде чест на поединци и организации кои направија значителен напредок во решавањето на конфликти, разоружувањето, човековите права и хуманитарните напори. Таа стана една од најпрестижните награди за промовирање на мирот и дипломатијата.

Нобеловите награди за физика, хемија, медицина и литература продолжија да ги поттикнуваат иновациите и напредокот во овие области.

Нобеловите награди се финансираат од инвестициите и повратот од богатството на Алфред Нобел, со што се осигурува дека неговото филантропско наследство живее на неодредено време.

Филантропските придонеси на Алфред Нобел, првенствено преку воспоставувањето на Нобеловите награди, оставија трајно влијание врз светот. Неговата желба да ги препознае и награди поединците и организациите за нивниот придонес во науката, литературата и мирот поттикна позитивни промени и продолжува да ги инспирира и почитува оние кои даваат значаен придонес за човештвото.

План за лекција 5. Филантропија и претприемништво

	Филантропија и претприемништво
Забелешка	Години: 17–18
Наставник/Предавач	
Тема	Истражување на филантропијата во претприемништвото
Цели и резултати	Студентите ќе го разберат концептот на филантропија во рамките на претприемништвото, ќе ги идентификуваат начините на кои претприемачите можат да придонесат за општеството и ќе се вклучат во практична вежба за да поттикнат филантропски иницијативи за нивните сопствени хипотетички бизниси.
Материјали	Wi-Fi, Табла и маркери, проектор или компјутер за презентации, обоени моливи, флип-чарт.
Должина на час	45 минути

Постапка за	Чекор-по-чекор опис на лекцијата	Вештини	Времетра
-------------	----------------------------------	---------	----------

час (методи)	(Т - наставник / С - ученици / Т/С - активности)		ењеминут и
Презентација и групна дискусија	Вовед: Н: Започнете со тоа што ќе ги прашате учениците што разбираат со терминот „претприемништво“ и „филантропија“. Напишете ги нивните одговори на табла. Н: Објаснува дека лекцијата ќе се фокусира на тоа како претприемачите можат да ги користат своите бизниси за филантропски цели, од корист и на општеството и на нивните сопствени претпријатија. Н: Презентирајте краток преглед на филантропијата во претприемништвото. Дефиниција за филантропија: Чинот на донирање време, ресурси или Вештини за промовирање на благосостојбата на другите. Филантропско претприемништво: Комбинирање на деловни цели со посветеност на социјалното или влијанието врз животната средина. Н: Објаснете ги придобивките од филантропијата за претприемачотУ: Подобрена корпоративна репутација, зголемена лојалност на клиентите и чувство за цел. Главна активност: Н: Поделете ги учениците во 3 мали групи. Н: Обезбедете ѝ на секоја група реално деловно сценарио (на пр. продавница за облека, технолошки стартап, ресторан). (Прирачник 5). Н: Научете им на учениците да разберат идеи и да запишат најмалку три филантропски иницијативи што би можел да ги преземе нивниот бизнис. Поттикнете ја креативноста и социјалното влијание.	Активно слушање, концептуализација, креативност. Креативност, критичко размислување, интерперсонална комуникација, Презентирајте идеи, тимска работа.	15 15 10
Групна дискусија – помали групи			
Debriefing			

	Т/У: Секоја група нека сподели по една од своите идеи со одделението. Дискусија: Н: Олеснете ја дискусијата на час со поставување прашања како што се: - Како филантропијата може да го подобри успехот на бизнисот? - Со какви предизвици би можеле да се соочат претприемачите при спроведување на филантропски иницијативи? - Зошто е важно бизнисите да и вратат на заедницата? Заклучок: Н: Резимирајте ги клучните резултати од лекцијата: - Претприемачите можат да ги користат своите бизниси за да направат позитивно општествено влијание преку филантропија. - Филантропијата може да доведе до различни придобивки за претприемачите, вклучително и зголемена репутација и лојалност на клиентите. - Бура на идеи и планирање на филантропски иницијативи се клучен чекор во интегрирањето на филантропијата во деловните стратегии.		5
Рефлексција/ евалуација на учениците	Н: Оценете го учеството на студентите во практичната вежба и нивната способност да го разберат и применат концептот на филантропија во претприемништвото. Т/У: За домашна работа, задолжете им на учениците кратка задача за пишување: Замовете ги да истражуваат и пишуваат за претприемач или компанија која активно се занимава со филантропски активности и објаснете како нивниот бизнис модел ги поддржува нивните филантропски цели. Охрабрете ги учениците да ги презентираат своите		

	извештаи во различни визуелни формати, вклучувајќи слајдшоу, видеа, инфографики или кој било друг креативен визуелен медиум кој ефикасно ги пренесува нивните наоди. T/U: За домашна работа, побарајте од 3-те мали групи да создадат виртуелни студентски социјални претпријатија коишто имаат силна социјална и зелена мисија како примерите подолу. Како инспирација и пример, студентите можат да ги видат виртуелните социјални претпријатија основани од нивните колеги во рамките на проектот Erasmus+ S.E.E.D координиран од APHO. https://www.seed-project.net/virtual-student-companies		
--	---	--	--

Вежба 5

Сценарио 1. Бренд Ирина Тошева (Национален победник на балканските зелени идеи)

„Ирина Тошева“ е македонски моден бренд, од 2012 година. Облеките се дефинирани како свежи, забавни и напредни, бидејќи процесот зад нивното создавање е подлабок од само чисти линии и следење трендови. Работата на брендот се заснова на агендата 2030 на SDGs. Брендот набавува обновени материјали и сертифицирани ткаенини со бои погодни за земјата, работејќи со жени-креатори кои се соочуваат со бариери за вработување, од занаетчи до шивачки со правични животни плати и одржувајќи низок отпечаток на животната средина. Производството е направено по нарачка, намалувајќи го отпадот на брендот и осигурувајќи дека секое парче е смислено единствено. Со секое купено парче облека се сади дрво на ваше име, на различни места низ државата, каде што е најпотребно.

<http://irinatosheva.com/> (Национален победник на балканските зелени идеи)

Сценарио 2. Предизвикувач

Challenger is a mobile application that serves as a motivational tool for people to substitute their cars with more sustainable methods of transport, such as biking and walking. By doing this, Challenger contributes towards reducing air pollution and environmental protection in North Macedonia, and in the region, and through fun and interactive ways helps the companies to be greener and more sustainable. Therefore, Challenger is a community builder (a marketplace), consisting of both people and local businesses, that support each other in order to create a better environment and society and help citizens develop better habits.

<http://challenger.mk/?lang=en> (Регионален победник на Balkan Green Ideas)

Сценарио 3. Добра Земја

Good Earth, првата потрошувачка заедница во Северна Македонија, се фокусира на социјалните прашања кои влијаат на здравјето, локалните заедници и иницијативите од граѓаните. Таа ги продава македонските органски производи преку неделна количка за членови и не-членови, а профитот поддржува поширок пристап до локалните органски производи во земјата. Good Earth им помага на малите производители директно да стигнат до потрошувачите, заобиколувајќи ги големите дистрибутери кои доминираат на пазарот. Со директно поврзување на потрошувачите со производителите, тој обезбедува органски практики и гради доверба преку личен ангажман.<http://dobrazemja.org/en/about-us/> (Регионален победник на Balkan Green Ideas)

References

Learning to give, Lesson Plans 2023. Available aH:

<http://www.learningtogive.org/resources/lessons-units> Accessed [25.07.2023]

Gimnazija MK, Lesson Plans, 2023. Available aH:

<http://gimnazija-mk.weebly.com/10531072108910901072107410851080-10871088107710761084107710901080-1080-10871086107610881072109511121072.html> Accessed [25.07.2023]

Learning Corner, Learning Europe EU, Play – Teach – Discover the European Union, 2023. Available aH:

http://learning-corner.learning.europa.eu/index_en Accessed [18.08.2023]

Lesson Planet, Philanthropy Teacher Resources, 2023. Available aH:

<http://www.lessonplanet.com/lesson-plans/philanthropy> Accessed [22.08.2023]

Philanthropy together, 8 Ways to Engage Youth in Community Action: Empowering the Next Generation of Philanthropy, 2023. Available aH:

<http://philanthropytogether.org/8-ways-to-engage-youth-in-community-action-empowering-the-next-generation-of-philanthropy/> Accessed [06.09.2023]

Community Giving Foundation, Youth in Philanthropy, Engaging Young People in Philanthropic Giving, 2023. Available aH:

<http://csgiving.org/youth-in-philanthropy/> Accessed [07.09.2023]

Human Right Careers, Philanthropy 101: Examples, Types and Benefits, 2023. Available aH:

<http://www.humanrightscareers.com/issues/philanthropy-101-examples-types-and-benefits/> Accessed [07.09.2023]

Missionaries of Charity, About us, Mother Theresa and Missionaries of Charity, 2023. Available aH:

<http://missionariesofcharity.org/> Accessed [19.09.2023]

History, Women's History, Florence Nightingale, 24.04.2023. Available aH:

<http://www.history.com/Temas/womens-history/florence-nightingale-1> Accessed [19.09.2023]

Nobel Prize, Quick Facts, 2023. Available aH:

<http://www.nobelprize.org/> Accessed [19.09.2023]

Идеи за филантропски настани во средни училишта

Средните училишта служат не само како образовни институции, туку и како центри за учење, развој и заедничка соработка. Покрај училницата, тие им нудат на учениците платформа за создавање академски вредности. Една од тие вредности е враќање на заедницата и создавање позитивно влијание во светот. Средните училишта можат да играат клучна улога во негувањето на оваа вредност преку организирање филантропски настани во кои се ангажираат учениците во дела на дарежливост и сочувство.

Филантропските настани во средните училишта опфаќаат широк спектар на активности, од хуманитарни прошетки и собирање храна до хуманитарни настани и волонтерски проекти. Овие настани не се само воннаставни активности; тие се искуства кои ги обликуваат умовите и срцата на младите луѓе. Тие влеваат чувство на социјална одговорност, емпатија и граѓанска ангажираност, квалитети кои се клучни за создавање целосно формирани и социјално свесни граѓани.

Овие настани служат за повеќе цели кои придонесуваат за целосниот развој на учениците. Тие ги учат на непроценливи животни вештини како што се тимска работа, лидерство, комуникација и решавање проблеми. Освен тоа, тие обезбедуваат платформа за учениците да научат и да се поврзат со реалните проблеми што ги засегаат нивните заедници, поттикнувајќи чувство на свест и разбирање кое оди подалеку од учебниците.

Покрај личниот развој, филантропските настани во средните училишта имаат и огромно влијание врз заедниците кои се вклучени во истите. Без разлика дали се работи за нахранување на гладните, поддршка на локални добротворни организации или залагање за важни причини, овие иницијативи носат позитивни промени кои се гледаат надвор од училишната зграда. Тие им покажуваат на учениците дека можат да направат промени, без разлика на нивната возраст или ресурси.

Подолу ви претставуваме неколку идеи за филантропски акции кои учениците и наставниците можат да ги спроведат во своите училишта и локални заедници.

ИДЕЈА 1 – Недела на дарување

Недела на дарување

Одредете една недела во учебната година како „Недела на дарување“. Во текот на неделата организирајте различни активности за собирање средства, како што се продажба на колачи, аукции и шоуа за таленти, а приходите да одат за избрана добротворна

организација или кауза. Организирање на „Недела на добротворни акции“ во вашето училиште е одличен начин да ги вклучите учениците во филантропија и да поддржите одредена добротворна кауза.

Еве чекор-по-чекор водич за организирање на „Неделата на дарување“:

1. Одлучете за целта на Неделата на дарување и изберете конкретна добротворна организација или непрофитна кауза која сакате да ја поддржите.

2. Соберете тим од ученици, наставници и вработени кои ќе формираат организациски комитет. Доделете одговорности, како координација на настаните, маркетинг, собирање средства и логистика.

3. Изберете соодветни датуми за Неделата на дарување.

4. Планирајте различни активности за собирање средства за секој ден, како:

- Продажба на колачи,
- Шоу за таленти,
- Собирање монети,
- Игри за време на ручек,
- Хуманитарна прошетка/трка
- Тивка аукција: Соберете донирани предмети или услуги од локални бизниси и одржувајте тивка аукција во текот на неделата. Во рамките на проектот S.E.E.D, средношколците од Македонија, Хрватска и Литванија собраа средства преку Тивка аукција на филантропски фотографии.
https://www.youtube.com/watch?time_continue=93&v=7b2SPwLYD8g&embeds_referring_euri=https%3A%2F%2Farno.org.mk%2F&source_ve_path=Mjg2NjY&feature=emb_logo
- Бидете креативни и приспособете ги активностите на преференциите и ресурсите на вашето училиште.

Примерот од проектот SEED може да се користи за практичен контекст за учениците подобро да ги сфатат концептите. <https://www.seed-project.net/>5. Promote the Week of Giving well in advance to build excitement and participation. Use various communication channels, including posters, social media, school newsletters, and morning announcements. Create a clear and compelling message that explains the cause and why it's important to support it.

5. Промовирајте ја неделата преку постери, социјални медиуми и училишни билтени.

6. Осигурете се дека собраните средства ќе бидат транспарентно распределени за избраната кауза.

7. Ангажирајте волонтери за да помогнат со организирањето.

8. Обезбедете потребни материјали за секоја активност.

9. Воспоставете безбедни и транспарентни начини за собирање средства.

10. Покажете благодарност кон учесниците, волонтерите и донаторите.

11. Оценете го успехот на настанот и споделете ги резултатите со училиштето и добротворната организација.

ИДЕЈА 2 – Ден за еколошко чистење

Ден за еколошко чистење

Организирајте ден за чистење на ниво на училиште каде учениците собираат отпадоци низ училишните простории или блискиот парк. Истакнете ја важноста од зачувување на животната средина и чистотата на заедницата.

Детали и информации чекор-по-чекор за тоа како да се организира Ден за чистење на животната средина:

1. Започнете со јасно дефинирање на целите на вашиот ден за чистење на животната средина. Кои специфични области ќе ги исчистите и кои се очекуваните резултати? Дали станува збор за разубавување на просториите на вашето училиште, чистење на локален парк или подигање на свеста за зачувување на животната средина?
2. Пред да продолжите, добијте ги потребните дозволи од училишните власти или локалните власти, особено ако планирате да чистите јавни простори како паркови. Обезбедете усогласеност со безбедносните прописи.
3. Соберете група ентузијастички ученици, наставници и персонал за да формирате комитет за планирање. Доделете улоги и одговорности, како што се координација на настани, логистика, набавки и безбедност.
4. Изберете датум што е погоден за повеќето учесници и земете ги предвид временските услови. Утрата или викендите често функционираат добро. Погрижете се да има доволно време за активностите за чистење.
5. Определете ги областите на кои им е потребно чистење. Ова може да вклучува училишни терени, блиски паркови, улици или други јавни простори. Поделете ги учесниците во тимови и доделете го секој тим на одредена област.
6. Соберете ги потребните материјали, како што се ракавици, кеси за отпадоци, собирачи на отпадоци, безбедносни елеци и комплети за прва помош. Во зависност од обемот на настанот, можеби ќе ви требаат дополнителни предмети како гребла, лопати и метли.
7. Создадете свест за Денот на чистење на животната средина преку различни канали, вклучувајќи постери, социјални медиуми, училишни билтени и соопштенија. Нагласете ја важноста на чистотата на заедницата и зачувувањето на животната средина.
8. На денот на настанот, соберете ги сите учесници на безбедносен брифинг. Нагласете ја важноста од следење на безбедносните упатства, вклучително и носење ракавици, користење на соодветни техники за подигнување и избегнување на опасни материјали.
9. Организирајте ги учесниците во тимови, секој со одреден лидер. Обезбедете им ги потребните материјали и одредена област за чистење. Погрижете се учесниците да разберат како правилно да го собираат и фрлаат отпадот.
10. Назначете претпоставени или наставници да ја надгледуваат секоја група и да се осигурате дека учесниците работат безбедно и ефективно. Поттикнете ја тимската работа и позитивниот став.
11. Означете област каде собраниот отпад може да се селектира за рециклирање, компостирање и соодветно отстранување. Ова ја одразува посветеноста на одржливоста.

12. Назначете фотограф или членови на тимот нека фотографираат во текот на целиот настан. Документирајте ги состојбите „пред“ и „после“ на областите за чистење за да го прикажете влијанието.
13. Вклучете се со локалната заедница за време на чистењето. Охрабрете ги минувачите да се приклучат, да споделуваат информации за вашата мисија и да дистрибуираат едукативни материјали за зачувување на животната средина.
14. Откако ќе завршат активностите за чистење, соберете ги сите учесници на славенички настан или пикник. Признајте ги нивните напори, споделете го постигнатиот напредок и заблагодарете им за нивната посветеност за почиста животна средина.
15. Искористете ја оваа можност да ги едуцирате учесниците за пошироките прашања за зачувување на животната средина, како што е важноста од намалување на отпадот, рециклирање и заштита на природните живеалишта.
16. По настанот, свикајте го вашиот комитет за планирање за да ги процени успехите и предизвиците на денот. Размислете за начини за подобрување на идните денови за чистење на животната средина.
17. Охрабрете ги тековните напори за одржливост во рамките на училиштето и заедницата. Размислете за организирање редовни настани за чистење или иницијативи за одржување на чистотата на областите што сте ги исчистиле.

ИДЕЈА 3 – Заедничка градина

Заедничка градина

Започнете и одржувајте градина во заедницата на училишна основа, одгледувајќи свежи производи за локални банки за храна или засолништа. Оваа иницијатива ги учи студентите за одржливо земјоделство и обезбедува храна за оние на кои им е потребна.

Чекор-по-чекор водич за тоа како да организирате и одржувате градина на заедницата на училишното терен:

1. Започнете со јасно дефинирање на целите и задачите на вашиот проект за градина во заедницата. Дали сте првенствено фокусирани на обезбедување свежи производи за локалните банки за храна, подучување на учениците за одржливо земјоделство или подобрување на училишната средина? Имањето јасни цели ќе ги води вашите напори.
2. Пред да продолжите, добијте ги потребните дозволи од училишните власти и од сите локални владини агенции доколку е потребно. Исто така, проценете ја достапноста на ресурсите како што се земјиште, пристап до вода и финансирање. Идентификувајте ги потенцијалните извори на поддршка, вклучувајќи грантови, донации и волонтери.
3. Соберете тим од ентузијастички ученици, наставници, персонал и членови на заедницата кои се страстни за градинарството. Доделете улоги и одговорности, вклучувајќи управување со градината, собирање средства, комуникација и образование.
4. Идентификувајте соодветна локација на училишната територија за градината на заедницата. Размислете за фактори како што се сончевата светлина, пристапот до вода, квалитетот на почвата и близината до училиштето и заедницата во која служи. Погрижете се избраната локација да се усогласи со целите на проектот.

5. Планирајте го распоредот и дизајнот на градината. Размислете за фактори како што се подигнати кревети, патеки, места за седење и станици за компостирање. Обезбедете пристапност за сите учесници, вклучително и оние со предизвици за мобилност.
6. Составете листа на градинарски материјали и материјали потребни за проектот. Ова може да вклучува семиња, почва, компост, градинарски алатки, системи за наводнување и ограда за контрола на штетници.
7. Обезбедете финансирање преку грантови, донации или активности за собирање средства за покривање на трошоците за набавки, инфраструктура и тековно одржување. Вклучете ја училишната заедница, локалните бизниси и организации во поддршката на вашиот проект.
8. Проценете го квалитетот на почвата во вашата избрана градина. Можеби ќе треба да ја измените почвата со компост или друга органска материја за да ја подобрите плодноста. Тестирајте ја почвата за какви било загадувачи ако планирате да одгледувате храна за консумирање.
9. Изберете различни растенија кои напредуваат во вашата локална клима и ги задоволуваат потребите на вашиот проект. Размислете за зеленчук, билки, овошје и цвеќиња. Обезбедете разновидност за да привлечете корисни инсекти и опрашувачи.
10. Воспоставете редовен распоред за одржување кој вклучува задачи како што се наводнување, плевене, мулчирање и контрола на штетници. Охрабрете го учеството на учениците и заедницата во грижата за градината.
11. Интегрирајте ја градината на заедницата во наставната програма на училиштето. Понудете работилници, часови по градинарство и практични искуства за учење за учениците и членовите на заедницата. Научете одржливи градинарски практики, екологија и исхрана.
12. Промовирајте го вклучувањето на заедницата преку организирање работни денови во градината, отворени куќи и настани. Охрабрете ги соседните жители да учествуваат во градинарски активности, поттикнувајќи чувство на сопственост и гордост.
13. Кога производот е подготвен за берба, воспоставете систем за собирање, пакување и дистрибуција на свежиот производ до локалните банки за храна, засолништа или членовите на заедницата на кои им е потребна. Обезбедете правилно ракување и хигиена.
14. Периодично оценувајте го успехот на градината во заедницата во исполнувањето на нејзините цели и задачи. Соберете повратни информации од учесниците, проценете ги приносите на културите и направете ги потребните прилагодувања за подобрување.
15. Развијте план за долгорочна одржливост на градината во заедницата. Размислете за начини за проширување на проектот, вклучување на повеќе студенти и членови на заедницата и промовирање на тековно ангажирање на заедницата во одржливо земјоделство.

ИДЕЈА 4 – Акција за собирање облека

Акција за собирање облека

Организирајте акција за собирање облека со цел да соберете користена облека, палта и ќебиња за оние на кои им е потребно. Работете со локални добротворни организации или засолништа за да ги дистрибуирате донациите.

Чекори за организирање успешна акција за собирање облека:

1. Јасно дефинирајте ја целта на акцијата. Дали собирате облека за бездомници, сиромашни семејства, жртви на катастрофи или одредена група на која ѝ е потребна помош?
 2. Формирајте посветен тим од ученици, наставници и волонтери за планирање и реализација на акцијата. Доделете одговорности, како координација, маркетинг, логистика и дистрибуција.
 3. Поставете конкретни цели за акцијата. Одредете колкава количина облека сакате да соберете, времетраењето на акцијата и влијанието кое сакате да го постигнете.
 4. Воспоставете партнерства со локални добротворни организации или засолништа за дистрибуција на донираната облека. Тесно соработувајте со партнерите за да ги разберете нивните потреби и логистичката поддршка.
 5. Одредете локации за собирање облека каде донаторите ќе можат да ги остават своите предмети. Вообичаени места за собирање се училиштата, локалните бизниси, заеднички центри и цркви.
 6. Направете маркетинг план за промоција на акцијата. Користете постери, флаери, социјални медиуми, училишни билтени и објави за да ја подигнете свеста за целта на акцијата.
 7. Одредете конкретни датуми и време за акцијата. Обезбедете јасно информирање на донаторите за времетраењето на акцијата.
 8. Лансирајте ја акцијата со настан или собир на училиштето. Користете го овој момент за да ги мотивирате и едуцирате учесниците за важноста на нивните донации.
 9. Кога донациите ќе започнат да пристигнуваат, организирајте процес на сортирање и проверка на облеката. Осигурете се дека донираните предмети се во добра состојба, чисти и соодветни за употреба.
 10. Соработувајте со партнерските организации за да ја координирате дистрибуцијата на собраната облека до корисниците.
 11. Изразете благодарност кон донаторите, волонтерите и партнерите кои ја поддржале акцијата. Можете да испратите благодарници или да организирате настан за признание.
 12. По завршувањето на акцијата, оценете го нејзиниот успех според количината на собрана облека и влијанието врз заедницата. Соберете повратни информации за подобрување на идните акции.
- Овој концепт може да се примени и за собирање играчки. Следете ги истите чекори, но примарната цел ќе биде собирање играчки.

ИДЕЈА 5 – Еколошки иницијативи

Еколошки иницијативи

Спроведување еколошки практики во рамките на училиштето, како што се програми за рециклирање, иницијативи за заштеда на енергија и кампањи за намалување на отпадот. Чекор-по-чекор информации за тоа како да организирате и имплементирате еко-пријателски иницијативи во вашето училиште:

1. Формирајте посветена група на ученици, наставници и членови на персоналот кои се страстни за одржливоста на животната средина. Овој „Зелен тим“ ќе биде одговорен за планирање и спроведување на еколошки иницијативи.

2. Проценете ја моменталната состојба на еколошките практики во вашето училиште. Идентификувајте ги областите на кои им е потребно подобрување, како што се потрошувачката на енергија, управувањето со отпадот, користењето вода и транспортот.

3. Дефинирајте конкретни, мерливи и остварливи цели за вашите еколошки иницијативи. Воспоставете временска рамка за имплементација и одреди како ќе се мери успехот.

4. Спроведување на практики за заштеда на енергија, како што се:

- Префрлување на LED осветлување.

- Инсталирање програмабилни термостати.

- Поттикнување на употреба на природна светлина и исклучување на светлата кога не е потребно.

- Промовирање одговорно користење на системите за греење и ладење.

5. Намалете го отпадот преку:

- Спроведување програма за рециклирање на хартија, пластика, стакло и електроника на ниво на училиште.

- Намалување на употребата на хартија преку охрабрување на електронската комуникација и дигиталните ресурси.

- Поставување канти за компостирање за отпадоци од храна.

- Промовирање на употреба на шишиња, контејнери и прибор со вода за повеќекратна употреба.

- Воспоставување политика за „нула отпад“ за училишни настани и активности.

6. Заштедете ја водата со

- Навремено поправете ги славините и тоалетите што протекуваат.

- Инсталирање славини со слаб проток и тоалети што штедат вода.

- Собирање на дождовница за надворешна употреба.

- Едукација на студентите и персоналот за одговорно користење на водата.

7. Промовирајте опција за одржлив транспортУ:

- Поттикнување на здружување со автомобил и возење велосипед до училиште.

- Создавање на одредена област за носачи за велосипеди и промовирање на нивната употреба.

- Организирање денови „Прошетка до училиште“.

8. Интегрирајте го еколошкото образование во наставната програма. Понудете работилници, семинари и проекти кои ги учат студентите за одржливост, климатски промени и зачувување.
9. Вклучете ги учениците во еколошки иницијативи преку
 - Клубови или групи за одржливост предводени од студенти.
 - Зелени натпревари или предизвици.
 - Практични проекти како што се создавање на рециклирана уметност или садење дрвја на училишни терени.
 - Настани, собири или прослави на Денот на планетата Земја на тема одржливост.
10. Соработувајте со локални еколошки организации, бизниси и групи во заедницата за поддршка и ресурси. Вклучете ги родителите и пошироката заедница во напорите за одржливост.
11. Редовно оценувајте го напредокот на вашите еколошки иницијативи. Следете ја потрошувачката на енергија, стапките на пренасочување на отпадот, употребата на вода и други клучни показатели. Користете ги овие податоци за да донесувате информирани одлуки и подобрувања.
12. Препознајте и славете пресвртници и достигнувања во одржливоста. Споделете успешни приказни, организирајте церемонии за доделување награди и признајте го придонесот на учениците, наставниците и персоналот.
13. Одржливоста е тековно патување. Континуирано барајте начини за подобрување на еко-пријателските практики, истражување на нови технологии и прилагодување на променливите еколошки предизвици.

ИДЕЈА 6 – Филантропски и алумни клуб

Формирајте филантропски и алумни клуб во училиштето кој редовно ќе се состанува за да планира и спроведува добротворни настани и иницијативи во текот на годината. Изградете партнерства со локални добротворни организации, засолништа и организации каде што алумни ученици од вашето училиште работат, или со индивидуални алумни заинтересирани да придонесат за училиштето. Чекори за организирање филантропски и алумни клуб и воспоставување партнерства со локални добротворни организации:

1. Започнете со дефинирање на мисијата и целите на филантропскиот и алумни клуб. Одредете ги причините или социјалните проблеми на кои ќе се фокусирате, како што се намалување на гладот, образованието, заштитата на животната средина или други филантропски напори.
2. Привлечете посветен тим од ученици, наставници и, доколку е можно, ментори од наставниот кадар кои се страсни за филантропија и општествена служба.
3. Развијте статут на клубот и правила кои ја дефинираат структурата на клубот, распоредот на состаноци, улогите на лидерството и процесите на донесување одлуки.

4. Промовирајте го клубот и неговата мисија за да привлечете заинтересирани ученици, алумни и членови на персоналот. Организирајте информативни сесии и учествувајте на училишни настани.
5. Соработувајте со алумни кои можат да го поддржат клубот во организирање настани и активности.
6. Организирајте редовни состаноци за планирање на активности, собирање средства и координација на волонтерски можности.
7. Организирајте различни активности за собирање средства, како што се продажба на колачи, аукции, собири со алумни и добротворни прошетки.
8. Идентификувајте локални волонтерски можности во соработка со добротворни организации кои се усогласени со мисијата на клубот.
9. Комуницирајте го партнерството со училишната заедница и пошироката јавност.
10. Редовно оценувајте го влијанието на активностите на клубот и партнерствата.

Resources

Learning to Give, Youth Action, 2023. Available aH:

<http://www.learningtogive.org/action/explore-youth-action> Accessed: [24.08.2023]

Good Deeds Day, Get Ideas, Community Actions, 2023. Available aH:

<http://www.good-deeds-day.org/getideas/> Accessed: [24.08.2023]

Sign Up Genius, Kate White, 50 Successful School Fundraising Ideas, 2023. Available aH:

<http://www.signupgenius.com/School/school-fundraising-ideas.cfm> Accessed [01.09.2023]

QGIV, Tiara Stephan, 11 Donation Drive Ideas to Support Your Community, 2023. Available aH:

<http://www.qgiv.com/blog/donation-drive/> Accessed [01.09.2023]

Michigan State University, Beth Clawson, Growing money to support your community garden and other fundraising ideas, 11.07.2013. Available aH:

http://www.canr.msu.edu/news/growing_money_to_support_your_community_garden_and_other_fundraising_ideas Accessed [19.09.2023]

Four Diamonds, Ways to teach and engage students in philanthropy, 2023. Available aH:

<http://www.fourdiamonds.org/newsroom/ways-to-teach-student-philanthropy/> Accessed [20.09.2023]

Philanthropy Focus, Rebekah Allison, 6 Ideas for Youth and Teens to Give Back, 24.06.2021. Available aH:

<http://philanthropyfocus.org/6-tips-for-youth-and-teens-to-give-back/> Accessed [20.09.2023]

Финансирано од Европската Унија. Изразените ставови и мислења се став на авторот/авторите и не ги одразуваат ставовите на Европската Унија или на Националната агенција. Европската Унија и Националната агенција не сносат одговорност за изразените ставови и мислења.

